



**YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ**  
**LİSANSÜSTÜ EĞİTİM VE ÖĞRETİM YÖNETMELİĞİ UYGULAMA USUL VE**  
**ESASLARI**

(09.07.2024/06-28 gün ve sayılı Senato kararıyla kabul edilmiştir.)

**BİRİNCİ BÖLÜM**  
**Başlangıç Hükümleri**

**Amaç**

**MADDE 1-** (1) Bu Usul ve Esasların amacı; Yıldız Teknik Üniversitesine bağlı enstitülerde yürütülen lisansüstü eğitim ve öğretime ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

**Kapsam**

**MADDE 2-** (1) Bu Usul ve Esaslar, Yıldız Teknik Üniversitesine bağlı enstitülerde yürütülen yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik programları ile bunların gerektirdiği eğitim, bilimsel araştırma ve uygulama faaliyetlerine yönelik programlardan oluşan lisansüstü eğitim ve öğretime ilişkin iş ve işlemleri kapsar.

**Dayanak**

**MADDE 3-** (1) Bu Usul ve Esaslar, Yükseköğretim Kurulu Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği ile Yıldız Teknik Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğine dayanılarak hazırlanmıştır.

**Tanımlar**

**MADDE 4-** (1) Bu Usul ve Esaslarda geçen;

- Aday Tanıtım Dosyası: Adayın özgeçmişi, yayınlanmış çalışmaları, etkinlikleri vb. tanıtıcı bilgileri içeren dosyayı,
- Ağırlıklı Genel Not Ortalaması (AGNO): Başarılı olunan her dersten alınan başarı notunun sayısal değerinin o dersin yerel kredisi ile çarpımından elde edilen değerlerin toplamının bu derslerin yerel kredilerinin toplamına bölünmesi ile bulunan değeri,
- Anabilim/Anasanat Dalı Kurulu: Anabilim/Anasanat Dalında görevli bütün öğretim üyelerinden ve öğretim görevlilerinden oluşan kurulu,
- Avrupa Kredi Transfer Sistemi (AKTS): Öğrencinin bir dersi başarıyla tamamlayabilmesi için yerine getirmesi gereken iş yüklerinin tümünü (teorik ders, uygulama, seminer, bireysel çalışma, sınavlar, ödevler, vb.) ifade eden bir kredi birimi,
- Alan içi: Senato tarafından alan içi olarak belirlenen lisans programı veya yüksek lisans Anabilim/Anasanat Dalını,
- Alan dışı: Senato tarafından belirlenen veya alan içi olarak tanımlananlar dışındaki lisans programı ile yüksek lisans Anabilim/Anasanat Dalını,
- Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavı (ALES): Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavını,
- Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik Dersi: Bilimsel araştırma teknikleri ile araştırma ve yayın etiği konularını içeren dersi,

- ğ) Dönem Projesi: Tezsiz Yüksek Lisans programlarında uygulanan, kredisiz, bir yarıyıl süreli, yarıyıl sonunda yazılı proje ve/veya raporu verilen dersi,
- h) Enstitü: Yıldız Teknik Üniversitesinde lisansüstü eğitim ve öğretim yapan enstitüleri,
- ı) e-Enstitü: Yıldız Teknik Üniversitesinde lisansüstü eğitim süreçlerinin yürütüldüğü elektronik sistemi,
- i) Enstitü Kurulu (EK): Enstitü Müdürünün başkanlığında, müdür yardımcıları ve enstitüdeki Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlarından oluşan kurulu,
- j) Enstitü Yönetim Kurulu (EYK): Enstitü müdürünün başkanlığında, müdür yardımcıları ile enstitü müdürü tarafından önerilen altı aday arasından enstitü kurulu tarafından seçilen üç üyeden oluşan kurulu,
- k) Graduate Management Admission Test (GMAT): İşletme ve yönetim alanında lisansüstü programlara başvuran adayların akademik yeterliklerini değerlendiren sınavı,
- l) Graduate Record Examination (GRE): Educational Testing Service (ETS) tarafından yapılan İngilizce eğitim veren üniversitelerde yüksek lisans veya doktora yapabilmek için girilmesi gereken sınavı,
- m) İntihal: Başkalarının fikirlerini, metotlarını, verilerini veya eserlerini bilimsel kurallara uygun biçimde atıf yapmadan kısmen veya tamamen kendi eseri gibi göstermeyi,
- n) Koordinatör: Anabilim/Anasanat Dalında eğitim ve öğretim işlemlerinde yardımcı olmak üzere Anabilim/Anasanat Dalı Başkanının önerisi ve EYK kararı ile atanan öğretim üyesini,
- o) Lisansüstü Program Yürütücüsü: Birden fazla programı bulunan Anabilim/Anasanat Dallarında, koordinasyonu sağlamak amacıyla ilgili programda görevli öğretim üyeleri arasından Anabilim/Anasanat Dalı Başkanının önerisi ve EYK kararı ile görevlendirilen öğretim üyesini,
- ö) Program: Yüksek lisans, doktora veya sanatta yeterlik unvanlarına yönelik belirli sayıda ve belirli içerikte zorunlu ve seçmeli dersler ile doktora yeterlik/sanatta yeterlik sınavı, tez ve uygulamalarından oluşan eğitim ve öğretimi,
- p) Rektör: Yıldız Teknik Üniversitesi Rektörünü,
- r) Seminer: Lisansüstü öğrencilerinin ders döneminde hazırladıkları lisansüstü tezine yönelik bir konunun incelenmesine dayanan ve öğrenci tarafından sözlü sunum yapılarak uygulanan dersi,
- s) Senato: Yıldız Teknik Üniversitesi Senatosunu,
- ş) Shining Star Programı: Yıldız Teknik Üniversitesi lisans programı öğrencilerinin lisansüstü programından ders alabilecekleri ve mezun olmaları durumunda lisansüstü programına kayıt olabilecekleri programı,
- t) Tez: Yüksek lisans tezi, doktora tezi/sanatta yeterlik tezi ve uygulamasını,
- u) Tez İzleme Komitesi (TİK): Doktora öğrencisinin tez önerisini değerlendirmek, tez çalışmalarına rehberlik etmek ve yönlendirmek ile görevli komiteyi,
- ü) Üniversite: Yıldız Teknik Üniversitesini,
- v) Yerel Kredi: Bir yarıyıl devam eden bir dersin haftalık teorik ders saatinin tamamı ile haftalık uygulama, atölye çalışması veya laboratuvar saatinin yarısının toplamı olacak şekilde belirlenen bir kredi birimi,
- y) Yönetmelik: Yıldız Teknik Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğini,
- z) Yükseköğretim Kurumu: Yurt içi ve yurt dışı yükseköğretim kurumlarını ifade eder.

## İKİNCİ BÖLÜM

### Programlar, Öğrenim Süreleri ve Kontenjanlar

#### Lisansüstü Programlar

**MADDE 5-** (1) Lisansüstü eğitim ve öğretim programları; aşağıda tanımlanan yüksek lisans veya doktora/sanatta yeterlik düzeylerinde yapılır.

- a) Yüksek lisans programı; en az dört yıl süreli bir yükseköğretim kurumundan lisans diploması veya buna eş değer bir derece almış olanların, bu eğitim üzerine yapacakları öğretim, bilimsel araştırma, sanat ve uygulama etkinliklerinden oluşan programdır. Yüksek lisans programları tezli veya tezsiz olabilir; birinci veya ikinci öğretim şeklinde açılabilir. Yükseköğretim Kurulu tarafından açılması onaylanmış ve mesai saatleri dışında yapılan ikinci öğretim tezli/tezsiz yüksek lisans programlarında ödenecek katkı payı EYK'nin önerisi ve Üniversite Yönetim Kurulunun kararı ile belirlenir.
- b) Doktora programı; yüksek lisans veya lisans eğitimi üzerine yapılacak öğretim, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışmasından oluşan programdır.
- c) Sanatta yeterlik programı; yüksek lisans veya lisans eğitimi üzerine yapılacak öğretim, yeterlik sınavı, sanatta yeterlik tez önerisi, sanatta yeterlik tezi ve tez ile bağlantılı sunum/uygulama performans çalışmalarından oluşan programdır.
- ç) Lisansüstü uzaktan öğretim programı; öğretim elemanı ve öğrencilerin aynı mekânda bulunma zorunluluğu olmaksızın, bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı olarak öğretim faaliyetlerinin planlandığı ve yürütüldüğü öğretim programıdır.

#### Öğrenim Süreleri

**MADDE 6-** (1) Öğrenim süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kaydolunan programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırılıp yaptırılmadığına bakılmaksızın;

- a) Tezli yüksek lisans programları için normal süre 4 (dört) yarıyıl olup, en fazla 6 (altı) yarıyıldır.
  - b) Tezsiz yüksek lisans programları için normal süre en az 2 (iki) yarıyıl olup, en fazla 3 (üç) yarıyıldır.
  - c) Doktora/sanatta yeterlik programına tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için normal süre 8 (sekiz) yarıyıl olup, en fazla 12 (on iki) yarıyıldır.
  - ç) Doktora/sanatta yeterlik programına lisans derecesi ile kabul edilenler için normal süre 10 (on) yarıyıl olup, en fazla 14 (on dört) yarıyıldır.
- (2) İzinli sayılan yarıyılların öğrenim sürelerine dâhil edilip edilmeyeceği, EYK tarafından belirlenir.
- (3) Değişim programları ile uluslararası ortak programlar kapsamında yurt içi veya yurt dışı yükseköğretim kurumlarında geçirilen yarıyıllar öğrenim süresine dâhildir.

#### Kontenjanlar

**MADDE 7-** (1) Lisansüstü programların kontenjanları alan içi, alan dışı ve yatay geçiş olmak üzere Anabilim/Anasanat Dalı Kurulunun görüşü, Enstitü Kurulunun kararı ve senatonun onayı ile belirlenir.

(2) Üniversite lisans mezunlarından;

- a) Öğrenim gördükleri lisans programını ilk 3 (üç) derece ile tamamlayan,
- b) Yüksek onur derecesi ile mezun olan,
- c) Lisans derecesiyle kaydolunan doktora/sanatta yeterlik programları için ise onur derecesi ile mezun olan,

adayların ilgili lisansüstü programlara kayıtları kontenjan dışı ve sınavsız olarak başvuru programının minimum kabul şartlarını sağlaması koşuluyla (giriş sınavı hariç) EYK kararıyla yapılabilir. *(Bu fıkra 19.12.2024/10-06 sayılı Senato kararı ile değiştirilmiştir.)*

(3) İkinci fıkranın a, b, c bentleri kapsamındaki adayların, lisansüstü programlara, lisans mezuniyetlerini takip eden ve kontenjan açılmış olan ilk dönemde başvuruları, lisans öğrenimlerini en geç sekizinci (4/8) dönemde (yabancı dil hazırlık öğretimini yarı dönemde tamamlamış öğrencilerin yarıyılları sistemde 4/9 olarak gösterilir ve değerlendirmeye alınırlar) tamamlamış olmaları gerekir. *(Bu fıkra 19.12.2024/10-06 sayılı Senato kararı ile değiştirilmiştir.)*

(4) Lisansüstü programlar için alan içi/alan dışı tanımları Anabilim/Anasanat Dalı Kurulunun görüşü, Enstitü Kurulunun kararı ve senatonun onayı ile belirlenir.

(5) T.C. uyruklu adaylar, başvuru programının minimum kabul şartlarını sağlaması (giriş sınavı hariç), tez danışmanı olacak Üniversite öğretim üyesinden kabul mektubu alması ve şahsen başvuru yapması durumunda, Anabilim Dalı/Anasanat Başkanlığının görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile kontenjan dışı ve sınavsız olarak doktora programlarına kaydedilebilir. *(Bu fıkra 19.12.2024/10-06 sayılı Senato kararı ile değiştirilmiştir.)*

(6) Yabancı uyruklu adaylar, başvuru programının minimum kabul şartlarını sağlaması (giriş sınavı hariç), tez danışmanı olacak Üniversite öğretim üyesinden kabul mektubu alması ve şahsen başvuru yapması durumunda, Anabilim Dalı/Anasanat Başkanlığının görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile kontenjan dışı ve sınavsız olarak doktora programlarına kaydedilebilir. *(Bu fıkra 19.12.2024/10-06 sayılı Senato kararı ile değiştirilmiştir.)*

(7) Shining Star Programı kapsamında ders alan adaylar, başvuru programının minimum kabul şartlarını sağlamaları koşuluyla (giriş sınavı hariç), Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile kontenjan dışı ve sınavsız olarak lisansüstü programlarına kaydedilebilir. Adayların ilgili programa kayıtlarının kabulüne ilişkin koşullar Senato tarafından belirlenir. *(Bu fıkra 19.12.2024/10-06 sayılı Senato kararı ile değiştirilmiştir.)*

(8) Üniversite öğretim üyesinden kabul mektubu alarak kontenjan dışı ve sınavsız olarak kaydedilen öğrencilerin kabul mektubu aldıkları öğretim üyeleri tez danışmanı olarak atanır.

(9) Yurt içi veya yurt dışındaki kurumlarla yapılan protokoller veya devletlerarası anlaşmalar çerçevesinde lisansüstü programlara kontenjan dışı kayıt yapılabilir.

(10) Kontenjan dışı kayıt yapılabilmesi için başvuru dönemde ilgili programda alan içi veya alan dışı kontenjan açılmış olması gerekir.

(11) Lisansüstü başvuruların değerlendirilme sürecinde, aday değerlendirme jürisinin önerisi, Anabilim/Anasanat Dalı başkanlığının görüşü ve EYK kararı ile lisansüstü kontenjanlar artırılabilir.

## ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

### Başvuru ve Kabul

#### Başvuru

**MADDE 8-** (1) Lisansüstü programlara başvurabilmek için adaylar aşağıdaki koşulları sağlamalıdır:

- Lisans veya tezli yüksek lisans mezunu ya da başvuru tarihleri arasında mezun olabilecek durumda olmak,
- Senato tarafından ilgili program için belirlenen (55 puandan az olmamak üzere) ALES puanına sahip olmak veya Yükseköğretim Kurulu tarafından ALES taban puanına karşılık gösterilen GMAT veya GRE sınav sonucuna sahip olmak,

- c) İlgili programlar için Madde 9'da belirtilen yabancı dil yeterliğinin sağlandığını gösteren sınav sonuç belgesine sahip olmak,
- d) Senato tarafından ilgili program için belirlenen özel koşullara sahip olmak,
- (2) Lisans derecesiyle doktora/sanatta yeterlik programlarına başvurabilmek için adaylar aşağıdaki koşulları sağlamalıdır:
- a) En az 3.00/4.00 lisans mezuniyet not ortalamasına veya Yükseköğretim Kurulu tarafından ilgili puana karşılık gösterilen mezuniyet not ortalamasına sahip olmak,
- b) Senato tarafından ilgili program için belirlenen (80 puandan az olmamak üzere) ALES puanına sahip olmak veya Yükseköğretim Kurulu tarafından ALES taban puanına karşılık gösterilen GMAT veya GRE sınav sonucuna sahip olmak,
- (3) Sanat ve Tasarım Fakültesinin, İnteraktif Medya Tasarımı ve Müzecilik programları hariç, Enstitü Anabilim/Anasanat Dallarına öğrenci kabulünde ALES puanı aranmaz. Bunun yerine Aday Tanıtım Dosyası istenir. Aday Tanıtım Dosyası'nın içeriği anasanat dalının önerisi, EYK Kararı ile belirlenerek Enstitü tarafından ilan edilir.
- (4) Tezsiz yüksek lisans programlarına (Anabilim/Anasanat Dalı Kurulunun gerekçeli önerisi, Enstitü kurul kararı ve senato onayı ile ALES puanı aranacak programlar hariç) başvurularda ALES şartı aranmaz.
- (5) Yabancı uyruklu adayların Türkçe eğitim ve öğretim yüksek lisans programlarına başvurularında Türkçe yeterlik belgesi (Türkiye'deki devlet üniversitelerinin dil merkezlerinden veya Yunus Emre Enstitüsünden alınmış en az C1 seviyesinde) istenir. Yurt içi Yükseköğretim Kurumlarının Türkçe eğitim veren lisans/lisansüstü programlarından mezun olan yabancı uyruklu adaylardan Türkçe Dil Yeterlik Belgesi istenmez.
- (6) Başvurularda kullanılan belgeler için Yükseköğretim Kurulunun belirlediği geçerlilik süreleri dikkate alınır. Geçerlilik süresinin belirlenmediği belgeler için ilgili süreler Enstitü Yönetim Kurul kararı ile belirlenir.
- (7) Akreditasyon başvurusu yapacak programlar ile ilgili lisansüstü başvuru şartları Anabilim/Anasanat Dalı Kurulunun görüşü, Enstitü Kurul kararı ve Senatonun onayı ile her program için farklı olarak belirlenebilir.

### **Yabancı Dil Yeterlik**

**MADDE 9-** (1) Türkçe öğrenim yapılan tezli yüksek lisans programlarına başvuru için aşağıda verilen yabancı dil yeterliklerinden biri sağlanmalıdır. *(Bu fıkra 19.12.2024/10-06 sayılı Senato kararı ile değiştirilmiştir.)*

- a) İngilizce veya Anabilim/Anasanat Dalı Kurulunun görüşü ve Enstitü Kurulunun kararı ile ilgili lisansüstü programı için onaylanan yabancı dillerden birinin resmi dil olduğu bir ülkede ilgili dilde eğitim yapılan bir eğitim kurumundan lise, lisans veya lisansüstü diplomalarından birisine sahip olmak,
- b) Yükseköğretim Kurulu ile ÖSYM tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınavlarından en az 50 puan veya eşdeğeri kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından muadil puan almış olmak,
- (2) Yabancı dilde eğitim ve öğretim yapılan yüksek lisans programları için, ilgili programın eğitim dilinde Yükseköğretim Kurulu ile ÖSYM tarafından kabul edilen merkezi yabancı dil sınavlarından ilgili dil için en az 55 puan veya eş değeri kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından muadil bir puan almış olmak veya lisansüstü programı için onaylanan yabancı dillerden birinin resmi dil olduğu bir ülkede ilgili dilde eğitim yapılan bir eğitim kurumundan lise, lisans veya lisansüstü diplomalarından birisine sahip olmak gerekir.
- (3) Doktora programlarına başvurularda aşağıda belirtilen yabancı dil yeterliği sağlanmalıdır:
- a) Eğitim dili Türkçe olan programlar için onaylanan yabancı dillerin birinden Yükseköğretim Kurulu ile ÖSYM tarafından kabul edilen merkezi yabancı dil sınavlarından ilgili dil için en az 55 puan veya eş değeri kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından muadil bir puan almış olmak,

- b) Yabancı dilde eğitim ve öğretim yapılan programlar için, ilgili doktora programının eğitim dilinde Yükseköğretim Kurulu ile ÖSYM tarafından kabul edilen merkezi yabancı dil sınav türlerinden ilgili dil için en az 60 puan veya eş değerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından muadil bir puan almış olmak.
- (4) Lisansüstü programlara başvuruda istenilen yabancı dil sınav puanları için Yükseköğretim Kurulunun belirlediği alt sınırdan az olmamak kaydıyla Anabilim/Anasanat Dalı Kurulunun görüşü, Enstitü Kurul kararı ve senatonun onayı ile her program için farklı taban puan değerleri belirlenebilir.
- (5) Sosyal Bilimler Enstitüsündeki Türkçe öğrenim yapılan tezli yüksek lisans programlarına başvuran adaylardan yabancı dil şartı aranıp aranmayacağı, ilgili anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve ilgili Enstitü Kurulu kararı ile belirlenir. Sosyal Bilimler Enstitüsündeki programlara başvuruda yabancı dil yeterliği aranması durumunda bu maddenin 1'inci fıkrasında verilen yeterliklerden biri sağlanmalıdır. *(Bu fıkra 19.12.2024/10-06 sayılı Senato kararı ile eklenmiştir.)*

### **Başvuruların Alınması**

- MADDE 10-** (1) Bir aday alan içi veya alan dışı olduğuna bakılmaksızın yüksek lisans için en fazla iki, doktora için ise sadece bir programa başvuru yapabilir.
- (2) Adaylar, elektronik ortamda başvurularını gerçekleştirir. Başvurular, akademik takvimde belirtilen lisansüstü başvuru tarihleri arasında aşağıdaki belgeler ile gerçekleştirilir:
- Lisans derecesiyle yüksek lisans veya doktora/sanatta yeterlik programlarına başvuru için lisans diploması/mezuniyet belgesi ve transkript belgesi,
  - Yüksek lisans derecesiyle doktora/sanatta yeterlik programlarına başvuru için lisans ve tezli yüksek lisans diplomaları/mezuniyet belgeleri ile lisans ve yüksek lisans transkript belgeleri,
  - Madde 8'de belirtilen ALES/GRE/GMAT puanı istenilen programlar için ALES/GRE/GMAT sonuç belgesi,
  - Yabancı dil belgesi istenilen programlar için, Madde 9'da belirtilen yabancı dil yeterliğinin sağlandığını gösterir sınav sonuç belgesi,
  - Sanat ve Tasarım Fakültesi programları için Aday Tanıtım Dosyası.
- (3) Başvuru sırasında beyan edilen bilgi ve belgelerin doğru olmaması durumunda adayın başvurusu iptal edilir.

### **Başvuruların Değerlendirilmesi**

- MADDE 11-** (1) Programlara yapılan başvuruların değerlendirilmesi, her akademik yarıyıl öncesi ilgili Anabilim/Anasanat Dalı Kurulunun önerisi ve EYK Kararı ile kurulan aday değerlendirme jürisi tarafından yapılır. Aday değerlendirme jürisi ilgili Anabilim/Anasanat Dalının öğretim üyeleri arasından, yeterli sayıda öğretim üyesi bulunmaması durumunda, eş değer/yakın Anabilim/Anasanat Dallarının öğretim üyeleri veya doktora/sanatta yeterlik unvanına sahip öğretim görevlileri arasından da seçilebilir ve her program için en az 5 (beş) asıl, 2 (iki) yedek öğretim üyesinden oluşur.
- (2) Tezli lisansüstü programlara giriş sınavı notu, yazılı bilim sınavı ve/veya mülakat ile belirlenir. Bilim sınavının yazılı bilim sınavı ve mülakat şeklinde yapılması durumunda yazılı bilim sınavının giriş sınavı notu üzerindeki ağırlığı en az %60 olmak zorundadır. Değerlendirmenin herhangi bir aşamasına katılmayan aday başarısız sayılarak sıralamaya alınmaz.
- (3) Adaylar genel başarı notlarına göre sıralanır. Genel başarı notu aşağıda belirtilen esaslara göre hesaplanır:

- a) Tezli yüksek lisans programları için başvuran adayların genel başarı notu, ALES puanının %50'si, lisans AGNO'sunun %10'u ve giriş sınavı notunun %40'ı dikkate alınarak hesaplanır. ALES puanı istenmeyen programlarda genel başarı notu; lisans AGNO ve giriş sınavı başarı notunun yüzdelerle etkisi, ilgili mevzuat kapsamında belirlenen minimum değerlerden az olmamak kaydıyla ilgili Anabilim/Anasanat Dalı Kurulunun görüşü, Enstitü Kurul kararı ve Senato onayı ile belirlenir.
- b) Tezsiz yüksek lisans programlarında genel başarı notu, başvuru esaslarında ALES puanı belirtilmişse ALES puanının %70'i ve lisans AGNO'sunun %30'u, ALES puanı istenmeyen programlar için ise lisans AGNO'su dikkate alınarak hesaplanır.
- c) Doktora/sanatta yeterlik programları için başvuran bütün adayların genel başarı notu, ALES puanının %50'si, lisans ve/veya yüksek lisans AGNO'sunun %10'u ve giriş sınavı notunun %40'ı dikkate alınarak hesaplanır. ALES puanı istenmeyen programlarda genel başarı notu; lisans AGNO ve giriş sınavı başarı notunun yüzdelerle etkisi, ilgili mevzuat kapsamında belirlenen minimum değerlerden az olmamak kaydıyla ilgili Anabilim/Anasanat Dalı Kurulunun görüşü, Enstitü Kurul kararı ve Senato onayı ile belirlenir.
- ç) Sanat ve Tasarım Fakültesine bağlı programların (tezli yüksek lisans, doktora, sanatta yeterlik) değerlendirilmesinde genel başarı notu Aday Tanıtım Dosya puanının %30'u, yüksek lisans için lisans AGNO'sunun, doktora için yüksek lisans AGNO'sunun %10'u ve giriş sınavı notunun %60'ı dikkate alınarak hesaplanır.

(4) Mezun olabilecek durumda olduğunu belgelendirerek başvuru yapan adayların genel başarı notu hesaplanırken başvuru tarihindeki güncel transkript belgesindeki AGNO değeri dikkate alınır. Başvuru sonrası AGNO güncellemesi yapılamaz.

(5) Başarılı sayılabilmek için gereken genel başarı notları, belirtilen taban puanlarından az olmamak kaydıyla, Anabilim/Anasanat Dalı Kurulunun görüşü ve ilgili Enstitü Kurul kararı ile değiştirilebilir. Bir adayın lisansüstü giriş sınavında başarılı sayılabilmesi için genel başarı notunun;

- a) Tezli yüksek lisans programları için en az 60/100 olması gerekir.
- b) Doktora/sanatta yeterlik programları için en az 70/100 olması gerekir.
- c) Doktora/sanatta yeterlik programlarına lisans derecesi ile kabul edilen programlar için 70/100 olması gerekir. *(Bu fıkra 19.12.2024/10-06 sayılı Senato kararı ile eklenmiştir.)*

(6) Lisansüstü programlara giriş sınavı notu öğrenci otomasyon sistemine girilir ve ilgili belgelerle birlikte Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığı tarafından Enstitüye iletilir. İlgili programın ilan edilen kontenjan sayısı kadar asıl ve sıralamaya alınan diğer adaylar yedek olarak ilan edilir.

(7) Alan dışı kontenjanından tezli lisansüstü programı kazanan adaylar için adaya özel bilimsel hazırlık programı uygulanabilir veya bu kapsamdaki adaylar, aday değerlendirme jürisinin önerisi ve EYK kararı ile bilimsel hazırlık programından muaf tutulabilir.

(8) Doktora/sanatta yeterlik/tıpta uzmanlık/dış hekimliğinde uzmanlık/veteriner hekimliğinde uzmanlık/eczacılıkta uzmanlık mezunlarının yüksek lisans/doktora programlarına başvurularında ALES şartı aranmaz. Bu adayların değerlendirme işlemleri için; mezun olunan lisansüstü programa girişteki puan türü veya uzmanlık alanı dikkate alınmaksızın, senato tarafından 55'ten düşük 75'ten yüksek olmamak üzere ALES'e muadil bir puan belirlenir.

Ayrıca bu durumdaki adaylar ilgili yarıyıl için ilan edilen ALES koşulunu sağlayacak şekilde bir ALES belgesine sahip ise bu belgeyle de başvuru yapabilirler.

### **Yatay Geçiş Yoluyla Öğrenci Kabulü**

**MADDE 12-** (1) Yükseköğretim kurumlarının tezli yüksek lisans veya doktora programlarına kayıtlı olan öğrenciler, tezli yüksek lisans veya doktora programları için en geç ikinci yarıyılın sonunda Enstitünün lisansüstü programlarına yatay geçiş yoluyla kabul edilebilirler. *(Bu fıkra 19.12.2024/10-06 sayılı Senato kararı ile değiştirilmiştir.)*

(2) Yatay geçiş yapılabilecek tezli lisansüstü programları ve kontenjanları, Anabilim/Anasanat Dalı Kurulunun görüşü, Enstitü Kurul kararı ve Senato onayı ile belirlenir.

(3) Yatay geçiş başvuruları, akademik takvimde ilan edilen lisansüstü başvuru tarihlerinde yapılır.

(4) Disiplin cezası almış olan veya başarısızlık nedeniyle ilişiği kesilmiş öğrenciler yatay geçiş için başvuru yapamazlar.

(5) Tezli lisansüstü programlarına yatay geçiş yapacak öğrencilerin; ilgili lisansüstü programın yatay geçiş başvuru dönemi için belirlenen asgari başvuru koşullarını sağlamaları ve kayıtlı oldukları programda en az 3.00/4.00 AGNO'ya sahip olmaları gerekir.

(6) Yatay geçiş yapan lisansüstü öğrencilerinin öğrenim süresi, okuduğu üniversitede geçirilen süreler dahil edilerek hesaplanır.

(7) Başvurular Madde 11'de belirtilen esaslara göre değerlendirilir.

### **Tezsiz Yüksek Lisans Programlarından Tezli Yüksek Lisans Programlarına Öğrenci Kabulü**

**MADDE 13-** (1) Üniversite tezsiz yüksek lisans programına devam eden öğrenciler, aynı isimli tezli yüksek lisans programlarına en geç ikinci dönemin sonunda (başvurulacak program için ilgili dönemde belirlenmiş olan asgari şartlara sahip olmak kaydıyla) geçiş talebinde bulunabilirler.

(2) Bu kapsamda başvuru yapacak öğrencilerin; kayıtlı oldukları tezsiz yüksek lisans programında en az 3.00/4.00 AGNO'ya sahip olmaları gerekir.

(3) Bu kapsamda kabul edilecek öğrencilere ilişkin kontenjanlar Anabilim/Anasanat Dalı Kurulunun önerisi ve EYK kararı ile belirlenir.

(4) Başvurular, akademik takvimde ilan edilen lisansüstü başvuru tarihlerine uygun olarak Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığına yapılır. Yapılan başvurular Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığı tarafından Enstitüye iletilir.

(5) Başvurular, öğrencinin ALES puanının %70'i ve lisans AGNO'sunun %30'u dikkate alınarak EYK tarafından değerlendirilir ve sonuçlandırılır.

(6) Geçişi kabul edilen öğrenci en geç iki dönem içerisinde Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığına başvurarak, tezsiz yüksek lisans programında alınan derslerini saydırma talebinde bulunabilir. Ders saydırma işlemi, Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığının görüşü ve EYK kararı ile gerçekleşir. Öğrenci, geçiş yapılan programın Madde 19'da yer alan ders yükü tamamlama kurallarını sağlamak zorundadır.

(7) Tezsiz yüksek lisans programında geçirilen öğrenim süresi, tezli yüksek lisans programındaki öğrenim süresine dâhil edilir. Öğrenci tezli yüksek lisans için belirlenen toplam azami süre içerisinde tez çalışmasını tamamlamak zorundadır.

### **Lisans Derecesi ile Doktora Programlarından Tezli Yüksek Lisans Programlarına Öğrenci Kabulü**

**MADDE 14-** (1) Lisans derecesi ile Üniversite doktora programına kabul edilmiş öğrenciler, en geç dördüncü dönemin sonunda aynı isimli tezli yüksek lisans programına geçiş talebinde bulunabilir.

(2) Bu kapsamda başvuru yapacak öğrencilerin; Madde 19'da belirtilen ders yükünü tamamlamış olması gerekir.

(3) Başvurular, akademik takvimde ilan edilen lisansüstü başvuru tarihlerine uygun olarak Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığına yapılır. Yapılan başvurular Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığı tarafından Enstitüye iletilir.



- (4) Başvurular, EYK tarafından değerlendirilir ve sonuçlandırılır.
- (5) Bu kapsamda geçişi kabul edilen öğrencilerin aldığı tüm dersler sayılır.
- (6) Lisans derecesi ile doktora programında geçirilen öğrenim süresi, tezli yüksek lisans programındaki öğrenim süresine dâhil edilir. Öğrenci tezli yüksek lisans için belirlenen toplam azami süre içerisinde tez çalışmasını tamamlamak zorundadır.

### **Özel Öğrenci Kabulü**

**MADDE 15-** (1) Diğer bir yükseköğretim kurumunda yüksek lisans, doktora/sanatta yeterlik programına kayıtlı olan öğrenciler kayıtlı oldukları Enstitü Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığının onayı ile özel öğrenci olarak Enstitüye başvuru yapabilirler. Başvuru yapan öğrenciler Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığının önerisi ve EYK Kararı ile lisansüstü derslere özel öğrenci olarak kabul edilebilir.

- (2) Özel öğrenci tez çalışması yapamaz ve sadece tezli lisansüstü programlardan ders alabilir.
- (3) Özel öğrenci olarak alınacak dersler ücretli olup, ödenecek ücret her yıl Üniversite Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.
- (4) Özel öğrenci, üniversitedeki öğrencilik haklarından yararlanamaz, ancak akademik imkânlardan yararlanabilir.
- (5) Özel öğrenci bir yarıyıl da yerel kredili en fazla 3 (üç) ders alabilir.
- (6) Özel öğrenci, üniversitenin Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğine ve Uygulama Usul ve Esaslarına tabidir. Bu öğrenciye dönem sonunda başarı durumunu gösteren bir belge verilir.

## **DÖRDÜNCÜ BÖLÜM**

### **İlk Kayıt, Kayıt Yenileme ve Ders Seçimi**

#### **İlk Kayıt İşlemleri**

**MADDE 16-** (1) Öğrenciler akademik takvimde belirlenen kayıt tarihlerinde hak kazandıkları programa kayıtlarını yaptırırlar.

- (2) Kesin kayıt tarihlerinde, tüm adayların istenilen diploma veya mezuniyet belgelerine sahip olmaları zorunludur.
- (3) Asıl ve yedek listelerden kayıt yaptıran öğrencilerin sayısı, kayıt süresi bitiminde program kontenjanının altında kalsa dahi ek kayıt yapılamaz. Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile ek yerleştirme yapılabilir.

#### **Kayıt Yenileme ve Ders Seçimi**

**MADDE 17-** (1) Öğrenciler her yarıyıl başında; ders alma aşamasında ders(ler)e, yeterlik aşamasında yeterliğe, tez aşamasında ise teze ve uzmanlık alan dersine akademik takvimde belirlenen süreler içinde kayıt yaptırmak zorundadır.

- (2) Öğrenimini normal süresi içinde tamamlayamayan öğrenciler, 2547 sayılı Kanunun 46. maddesinde belirtilen koşullara göre ilgili döneme ait öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretlerini ödemek ve varsa geçmiş yarıyıllara ait diğer mali yükümlülüklerini yerine getirmek zorundadır. Akademik takvimde belirtilen tarihlerde, katkı payı ve/veya öğrenim ücretini ödemeyen öğrenciler o dönem için kayıt yaptıramaz ve öğrencilik haklarından yararlanamaz.
- (3) Ders kaydı yaptırılmayan dönemler öğrencilik süresinden sayılır. Bu dönem içerisinde öğrenci mezuniyet başvurusunda bulunamaz, tez izleme raporu veremez ve başarısız sayılır.
- (4) Ders kayıtları yarıyılın ikinci haftasının sonuna kadar tamamlanır.
- (5) Tez danışmanı atanan ve derslerini tamamlayan tüm tezli yüksek lisans öğrencileri, danışmanlarına ait tez ve uzmanlık alan derslerine kayıt takvimi içerisinde kayıt yaptırmak zorundadır.

(6) Tez danışmanı atanan doktora öğrencileri tez öneri aşamasından sonra danışmanı tarafından açılan tez ve uzmanlık alan derslerine kayıt takvimi içerisinde kayıt yaptırmak zorundadır.

(7) Yüksek lisans öğrencilerinin alacağı derslerin en çok ikisi, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olmak kaydıyla, lisans düzeyindeki 3XXX, 4XXX kodlu derslerden oluşabilir.

(8) Aşağıdaki kuralları sağlamak koşuluyla diğer yükseköğretim kurumlarında verilen lisansüstü derslerinden, Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığının görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile ders alınabilir ve bu dersler ilgili Anabilim/Anasanat Dalının tanımlamış olduğu ders yüküne sayılır.

- a) Tezli yüksek lisans programına kabul edilmiş öğrenciler için en fazla 2 (iki) lisansüstü ders, lisans/yüksek lisans öğrenimi sırasında alınmamış ve üniversitenin öğretim programlarında iki dönem üst üste açılmamış olmak,
- b) Doktora/sanatta yeterlik programlarına, yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için en fazla 2 (iki) lisansüstü ders, daha önceki öğrenimi sırasında alınmamış ve üniversitenin öğretim programlarında iki dönem üst üste açılmamış olmak,
- c) Doktora/sanatta yeterlik programlarına lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için en fazla 4 (dört) lisansüstü ders, daha önceki öğrenimi sırasında alınmamış ve üniversitenin öğretim programlarında iki dönem üst üste açılmamış olmak,
- ç) Diğer yükseköğretim kurumlarından ders almak isteyen lisansüstü öğrenciler, en geç üniversitenin yürürlükteki akademik takviminde belirtilen ders kayıt tarihlerinde ilgili süreci başlatır.

(9) Öğreniminin en erken beşinci yarıyılının başında olan Üniversite lisans öğrencileri Shining Star Programı kapsamında lisansüstü ders alabilir. Adayların ders almasına ilişkin koşullar Senato tarafından belirlenir.

## BEŞİNCİ BÖLÜM

### Dersler, Bilimsel Hazırlık

#### Derslerin Açılması ve Ders Sorumlulukları

**MADDE 18-** (1) Her yarıyıl verilecek dersler ve bu dersleri vermek üzere görevlendirilecek öğretim üyeleri, doktora/sanatta yeterlik derecesine sahip öğretim elemanları; Anabilim/Anasanat Dalı Kurulunun görüşü, EYK kararı ile kesinleşir ve ilan edilir.

(2) İlgili dersi verecek öğretim üyesinin bulunmaması durumunda; Anabilim/Anasanat Dalı Kurulunun gerekçeli görüşü ve EYK kararı ile üniversite dışında, doktora/sanatta yeterlik unvanına sahip uzmanlara veya özel yetenek gerektiren programlar için özel yeteneğini ispatlamış şahıslara lisansüstü düzeyde dersler verdirilebilir.

(3) Açılması kabul edilen her ders için asgari olarak yapılması gerekenler;

- a) Yarıyıl sonu sınavları akademik takvimde belirlenen tarihlerde yapılır.
- b) Öğretim elemanı yürüttüğü dersi fiili olarak işler.
- c) Dersten sorumlu öğretim elemanı akademik yarıyıl sonunda derse ait ders dosyasını hazırlamakla sorumludur.
- ç) Yıl içi değerlendirmelerin herhangi birine mazereti nedeniyle katılmayan öğrenciler için "YTÜ Mazeretlerinin Kabulü ve Mazeret Sınavlarının Yapılış Esasları" uygulanır. Öğrenci tarafından mazeret dilekçesinin ve ekinde ilgili belgelerin Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığına sunulması ve bu mazeretin kabul edilmesi gereklidir.
- d) Dersin açılması için, derse kaydolan öğrenci sayısı en az 3 (üç) olmalıdır. Zorunluluk halinde Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığı görüşü ve EYK kararıyla bu sayı yeniden belirlenebilir.

(4) Derslerin AKTS kredileri Anabilim/Anasanat Dalı Kurulunun görüşü, Enstitü Kurul kararı ve Senatonun onayı ile kesinleşir.

### **Ders Yüğü**

**MADDE 19-** (1) Tezli yüksek lisans programı;

- a) Program, en az 21 (yirmi bir) yerel krediden oluşan 7 (yedi) ders ile seminer dersi, araştırma yöntemleri ve bilimsel etik dersi ve tez çalışmasından oluşur.
- b) Program bir eğitim ve öğretim dönemi 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla toplam en az 120 AKTS kredisinden oluşur.

(2) Tezsiz yüksek lisans programı için;

- a) Program, en az 30 (otuz) yerel krediden oluşan 10 (on) ders ile araştırma yöntemleri ve bilimsel etik dersi ve dönem projesi dersinden oluşur.
- b) Öğrenci, dönem projesi dersine en erken ikinci yarıyılın kayıt takviminde kayıt yaptırmak ve dönem sonunda proje raporunu vermek zorundadır.
- c) Program toplam 60 AKTS kredisinden az olmamalıdır.

(3) Doktora/sanatta yeterlik programlarına tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için;

- a) Program, en az 21 (yirmi bir) yerel krediden oluşan 7 (yedi) ders ile seminer dersi, araştırma yöntemleri ve bilimsel etik dersi, yeterlik sınavı, tez önerisi, tez izleme raporları ve tez çalışmasından oluşur.
- b) Program, bir eğitim ve öğretim dönemi 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla en az 240 AKTS kredisinden oluşur.
- c) Yerel kredili olan Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik dersini lisansüstü programlardan daha önce almış olan öğrencilerin bu dersi intibak ettirilebilir.

(4) Doktora/sanatta yeterlik programlarına lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için;

- a) Program, en az 42 (kırk iki) yerel krediden oluşan 14 (on dört) ders ile seminer dersi, araştırma yöntemleri ve bilimsel etik dersi, yeterlik sınavı, tez önerisi, tez izleme raporları ve tez çalışmasından oluşur.
- b) Program, bir eğitim ve öğretim dönemi 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla en az 300 AKTS kredisinden oluşur.

(5) Lisansüstü eğitimin ilk 4 dönemi içerisinde alınması gereken Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik ile Seminer dersi haricindeki 7 (yedi) dersin en az 4 (dört)'ü, öğrencinin kayıtlı olduğu programın müfredatında bulunan derslerden oluşur. Lisans derecesi ile kabul edilmiş doktora öğrencileri için ise lisansüstü eğitimin ilk 6 (altı) dönemi içerisinde alınması gereken Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik ile Seminer dersi haricindeki 14 (on dört) dersin en az 8 (sekiz)'i öğrencinin kayıtlı olduğu programın müfredatında bulunan derslerden oluşur. **(Bu fıkra 19.12.2024/10-06 sayılı Senato kararı ile değiştirilmiştir.)**

(6) Diğer Anabilim/Anasanat Dalında veya diğer yükseköğretim kurumlarında verilen lisansüstü derslerden en fazla 3 (üç), lisans derecesi ile kabul edilmiş doktora öğrencileri için en fazla 6 (altı) ders, öğrencinin lisansüstü öğrenimi süresince almak zorunda olduğu toplam ders yüküne sayılabilir.

(7) Öğrenci, ilk defa kaydolduğu dersler ile devamsızlığı veya başarısızlığı nedeniyle tekrarlayacağı teorik ve uygulamalı derslerin en az %70'ine devam etmek zorundadır.

(8) Yabancı dilde eğitim veren programlara kayıtlı olan öğrenciler tüm derslerini ilgili programın eğitim dilinde almalıdır.

(9) Üniversite lisans programı öğrencilerinin Shining Star Programı kapsamında lisansüstü programından alabilecekleri derslere ilişkin koşullar Senato tarafından belirlenir.

(10) Akreditasyon başvurusu yapacak programların derslerle ilgili özel şartları Anabilim/Anasanat Dalı Kurulunun görüşü, Enstitü Kurul kararı ve Senatonun onayı ile her program için farklı olarak belirlenebilir.

### **Dönem Projesi**

**MADDE 20-** (1) Dönem projesi 2 (iki) saat/hafta uygulama olarak yapılır. Yerel kredisi 0 (sıfır) olup, AKTS değeri 15 (onbeş)'tir. Gün ve saatleri haftalık ders programında belirtilir.

(2) Dönem projesi, EYK tarafından belirlenen Dönem Projesi Uygulama Esaslarına göre yürütülür.

(3) Dönem projesi dersi yarıyıllar dışında açılmaz ve ilgili anabilim dalından alınmak zorundadır.

(4) Dönem projesi dersi başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir.

### **Uzmanlık Alan Dersi ve Tez Yükü**

**MADDE 21-** (1) Uzmanlık alan ve lisansüstü tez dersleri tez aşamasındaki tezli yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlik öğrencileri için danışmanları tarafından açılan derslerdir. Danışman, yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlik öğrencileri için biri yüksek lisans uzmanlık alan dersi ve diğeri doktora/sanatta yeterlik uzmanlık alan dersi olmak üzere iki ayrı uzmanlık alan ve lisansüstü tez dersi açar. Bir danışman farklı Enstitüde danışmanlık yapıyor olsa dahi her yarıyıl bir yüksek lisans ve bir doktora/sanatta yeterlik uzmanlık alan dersinden fazlasını açamaz.

(2) Uzmanlık alan dersi; yüksek lisans için 3 (üç) saat/hafta teorik, doktora için 5 (beş) saat/hafta teorik olarak yapılır. Yerel kredisi 0 (sıfır) olup, yüksek lisans için AKTS değeri 20 (yirmi), doktora için 60 (altmış)'tir. Gün ve saatleri haftalık ders programında belirtilir.

(3) Tez dersi 1 (bir) saat/hafta uygulama olarak yapılır. Yerel kredisi 0 (sıfır) olup, AKTS değeri yüksek lisans için 40 (kırk), doktora için 120 (yüz yirmi)'dir. Gün ve saatleri haftalık ders programında belirtilir.

(4) Tez danışmanı atanmış ve derslerini tamamlayan tezli yüksek lisans öğrencileri ve tez öneri aşamasını başarmış doktora öğrencileri danışmanı tarafından açılan lisansüstü tez ve uzmanlık alan derslerine kayıt takvimi içerisinde kayıt yaptırmak zorundadır. Bu dersler yıl boyunca ve akademik yarıyıllardan bağımsız olarak danışmanlığı devam eden öğrencinin azami öğrenim süresi boyunca devam eder.

(5) Tez çalışmasının ikinci danışmanla birlikte yürütüldüğü durumlarda, uzmanlık alan ve lisansüstü tez dersleri danışman tarafından açılır.

(6) Uzmanlık alan dersleri dönem sonunda Teze Devam Başarılı (TD)/Teze Devam Başarısız (TDZ)/Teze Devamsız Başarısız (TZZ) şeklinde değerlendirilir.

(7) Lisansüstü tez dersleri dönem sonunda Teze Devam Başarılı (TD)/Teze Devam Başarısız (TDZ)/Teze Devamsız Başarısız (TZZ) şeklinde değerlendirilir.

### **Seminer**

**MADDE 22-** (1) Seminer dersi 2 (iki) saat/hafta uygulama olarak yapılır. Yerel kredisi 0 (sıfır) olup, AKTS değeri 5 (beş)'tir. Gün ve saatleri haftalık ders programında belirtilir.

(2) Seminer dersine en erken ikinci yarıyıldan kaydolunabilir.

(3) Seminer dersine kayıtlı öğrenciler dersin %70'ine devam etmek zorundadır. Devam koşulunu sağlamayan bir öğrenci devamsızlıktan başarısız sayılır.

(4) Seminer yürütücüsü bildiri, makale, yüksek lisans ya da doktora tezinin düzeni, yazımı ve topluluk önünde sunulması gibi konularda öğrencilere bilgi verir.

(5) Seminer dersine kayıtlı bir öğrenci, seminer yürütücüsü tarafından belirlenen bir ya da birkaç güncel konuda seminer hazırlar. Tez danışmanı atanmış öğrenciler için seminer konusu tez danışmanı tarafından belirlenebilir.

(6) Seminer dersi, ilgili anabilim dalından alınmak zorunda olup ders başarı notu yüksek lisans seviyesi için en az CB ve doktora seviyesi için en az BB'dir ve AGNO'ya dahil edilmez.

### **Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik Dersi**

**MADDE 23-** (1) Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik dersi 2 (iki) saat/hafta teorik olarak yapılır. Yerel kredisi 2 (iki) olup, AKTS değeri 2.5 (iki buçuk)'tur. Gün ve saatleri haftalık ders programında belirtilir.

(2) Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik dersine kayıtlı öğrenciler dersin %70'ine devam etmek zorundadır. Devam koşulunu sağlamayan bir öğrenci devamsızlıktan başarısız sayılır.

(3) Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik dersi bilimsel araştırmaların süreç ve tekniklerini, bilimsel çalışmalarda uyulması gereken etik konularını kapsar.

(4) Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik dersi başarı notu yüksek lisans seviyesi için en az CB ve doktora seviyesi için en az BB'dir ve AGNO'ya dahil edilmez.

### **Bilimsel Hazırlık Programı**

**MADDE 24-** (1) Alan dışı olarak yüksek lisans veya doktora/sanatta yeterlik programlarına kayıt hakkı kazanan adayların eksikliklerini gidermek amacıyla aday değerlendirme jürisi tarafından belirlenen bilimsel hazırlık programı uygulanır. Alan içi ve alan dışı tanımları, Anabilim/Anasanat Dalı Kurulunun görüşü, Enstitü Kurul kararı ve Senato onayı ile ilgili programlar için yeniden belirlenebilir.

(2) Alan içi olarak yüksek lisans veya doktora/sanatta yeterlik programlarına kayıt hakkı kazanan diğer yükseköğretim kurumlarından mezun adayların eksikliklerini gidermek amacıyla aday değerlendirme jürisi önerisi, Anabilim/Anasanat Dalı Başkanının uygun görüşü tutanakla Enstitüye iletilir ve EYK kararı ile bilimsel hazırlık programı uygulanabilir.

(3) Her bir adaya özel, yüksek lisans öğrencileri için lisans; doktora öğrencileri için ise lisans ve/veya yüksek lisans derslerinden oluşan bilimsel hazırlık programı belirlenir. Adaya özel olarak belirlenen daha önceden aldığı ve başarılı olduğu derslerin dışındaki dersleri içeren bilimsel hazırlık programı tanımlanarak ilgili Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığınca belirlenen takvim içerisinde öğrenci otomasyon sistemine girilir.

(4) Bilimsel hazırlık programında geçirilecek süre en çok 2 (iki) yarıyıldır. Yaz öğretimi bu süreye dahil edilmez. Bu süre dönem izinleri dışında uzatılamaz ve süre sonunda başarılı olamayan öğrencinin ilişkisi kesilir. Bu programda geçirilen süre yüksek lisans veya doktora programı sürelerine dahil edilmez.

(5) Bilimsel hazırlık programı en fazla 5 (beş) dersten oluşur. Bilimsel hazırlık programındaki dersler, ilgili lisansüstü programı tamamlamak için gerekli görülen derslerin yerine sayılamaz. Bu derslerden alınan notlar lisansüstü AGNO hesabına dâhil edilmez.

(6) Bilimsel hazırlık programındaki lisansüstü öğrenciler, bilimsel hazırlık derslerinin yanı sıra lisansüstü derslerden her dönem için en fazla 2 (iki) ders alabilirler.

(7) Lisans seviyesindeki bilimsel hazırlık dersleri için dersin başarı notu en az CC (2.00/4.00) ve yüksek lisans seviyesindeki bilimsel hazırlık dersleri için başarı notu ise en az CB (2.50/4.00) olmak şartıyla başarı notları AGNO'ya dahil edilmez.

## **ALTINCI BÖLÜM**

### **Ölçme ve Değerlendirme, Sınavlar, Ders Saydırma**

#### **Ölçme ve Değerlendirme**

**MADDE 25-** (1) Başarı değerlendirmesi ile ilgili hususlar;

- Bir öğrencinin bir dersten sağlayacağı başarının değerlendirilmesinde, o derse ait yarıyıl içi çalışmalarında sağladığı 100 (yüz) tam not üzerinden verilen yarıyıl içi notu ve 100 (yüz) tam not üzerinden verilen yarıyıl sonu sınav notu dikkate alınır.
- Başarının ölçülmesinde yarıyıl sonunda dersin bütünüyle ilgili bir sınav yapılır. İlgili dersin öğretim elemanı tarafından, ilk derste, ders değerlendirme sistemiyle ilgili bilgilendirme yapılır. Dersler için toplamı %100 olmak üzere, yarıyıl içi notunun %60'ı ve yarıyıl sonu sınav notunun %40'ı dikkate alınarak ders başarı notu hesaplanır.

- c) Yarıyıl içi değerlendirmelerde öğrenciler, ara sınava ve yarıyıl içi çalışmalarına (dersin niteliğine göre eskiz/proje/performans/ödev vb. veya ikinci bir ara sınav) tabi tutulurlar. Ancak, özel yetenek sınavı ile lisans programına öğrenci alan lisansüstü programlarda yarıyıl içi notu, öğretim elemanının takdirine göre, en az iki proje/performans ve en az 3 (üç) ödev/eskiz çalışmaları ile hesaplanır.
- ç) Dönem projesi ve seminer dersleri için yarıyıl içi sınavı yapılması zorunlu değildir. Yarıyıl sonu sınavı ise çalışmanın türüne bağlı olarak yazılı ve sözlü sınav vb. şekilde olabilir.
- d) Devam koşulunu sağlamayan öğrencilerin başarı notu F0'dır.
- e) Öğrencinin bir dersten başarılı sayılabilmesi için o dersin yarıyıl sonu sınavına katılması zorunludur. Aksi takdirde, öğrencinin başarı notu FF'dir. Harfli başarı notları ve karşılık gelen başarı katsayıları aşağıdaki şekildedir:

Yüksek Lisans	Doktora	Harf Başarı Notu	Yüzlük Başarı Notu	Dörtlük Başarı Notu
Başarılı	Başarılı	AA	90-100	4.00
		BA	80-89	3.50
		BB	70-79	3.00
Başarısız	Başarısız	CB	60-69	2.50
		CC	50-59	2.00
		DC	40-49	1.50
		DD	30-39	1.00
		FD	20-29	0.50
		FF	00-19	0.00
		F0	Devamsız	0.00
Geçti/Yeterli		G	Dönem projesinde başarılı	-
Kaldı/Yetersiz		K	Dönem projesinde başarısız	-
Muaf		M	Daha önce alınmış olan ve/veya denklikleri kabul edilerek EYK kararları ile muaf olunan	-
Eksik		E	Dersi veren öğretim elemanının kabul edilebilecek geçerli bir nedenle ders başarı notunu girememesi*	-
Teze Devam Başarılı		TD	Tez ve uzmanlık alan derslerinde başarılı	-
Teze Devam Başarısız		TDZ	Tez ve uzmanlık alan derslerine devam eden başarısız	-
Teze Devamsız Başarısız		TZZ	Tez ve uzmanlık alan derslerinde devamsız başarısız	-

\*Akademik takvimde ilan edilen yarıyıl sonu sınav not giriş tarihleri bitiminden sonraki on beş iş günü içerisinde anabilim dalı başkanlığı aracılığıyla Enstitüye iletilmeyen notlar uzmanlık alan ve tez derslerinde TDZ, diğer dersler için FF olarak işlenir.

(2) Bir dersten başarılı sayılabilmek için başarı notunun; yüksek lisans programlarında en az CB (2.50), doktora/sanatta yeterlik programlarında ise en az BB (3.00) olması gerekir.

(3) AGNO, başarılı olunan her dersten alınan başarı notunun sayısal değerinin o dersin yerel kredisi ile çarpımından elde edilen değerlerin toplamının bu derslerin yerel kredilerinin toplamına bölünmesi ile bulunan değerdir. Sonuç, tam sayıdan sonraki üçüncü hane yuvarlatılarak iki hane ile belirtilir.

(4) Alınan tüm dersler öğrenci not çizelgesinde bulunur. AGNO öğrencinin sadece başarılı olduğu dersler dikkate alınarak hesaplanır.

(5) Öğrenciler, AGNO'larını yükseltmek amacıyla başarılı oldukları dersi en fazla bir kez daha alabilir. Ders başarı notu AA olan dersler yeniden alınmaz. Tekrarlanan derste önceki not ne olursa olsun, alınan son not geçerlidir.

### **Sınav Sonuçlarına İtiraz**

**MADDE 26-** (1) Öğrenci, aldığı herhangi bir derse ait yarıyıl içi değerlendirme, yarıyıl sonu ve doktora yeterlik sınav sonucunun ilan tarihinden itibaren 7 (yedi) gün içinde ilgili Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığına bir dilekçeyle başvurarak itirazını yapabilir.

(2) Yarıyıl içi değerlendirme ve yarıyıl sonu sınavlarına yapılan itirazlar için ilgili Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığı tarafından ilgili öğretim üyesinin de aralarında bulunduğu 3 (üç) kişilik bir komisyon oluşturulur. Komisyon maddi bir hata yapıp yapılmadığını 7 (yedi) gün içerisinde inceleyerek sonucu Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığına iletir. İnceleme sonucu, Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığı tarafından öğrenciye bildirilir.

(3) Doktora yeterlik sınavlarına yapılan itirazlar için doktora yeterlik komitesi (gerektiğinde EYK) tarafından 3 (üç) kişilik bir komisyon oluşturulur. Komisyon maddi bir hata yapıp yapılmadığını 7 (yedi) gün içerisinde inceleyerek sonucu Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığına iletir. İnceleme sonucu, Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığı tarafından öğrenciye bildirilir ve inceleme evrakı Enstitüye iletir.

(4) Notun düzeltilmesinin gerektiği durumlarda düzeltme işlemi EYK kararıyla yapılır.

(5) Öğrenci, yapılan ilk inceleme sonucunun kendisine bildirilmesinden itibaren 7 (yedi) gün içerisinde Enstitüye dilekçeyle başvurarak inceleme sonucuna itiraz edebilir. Enstitü tarafından gerekli görülmesi durumunda yeniden inceleme yaptırılabilir.

### **Ders Saydırma**

*(Bu madde 19.12.2024/10-06 sayılı Senato kararı ile değiştirilmiştir.)*

**MADDE 27-** (1) Yatay geçiş yapmak veya yükseköğretim kurumlarının lisansüstü programlarından kayıt silmek sebebiyle Üniversite lisansüstü programlarına kayıt yapılması durumunda en fazla 3 (üç) ders, ders yüküne saydırılabilir. Bu durumda, lisansüstü seviyesinde alınan dersin başarı notunun başvuru program için geçerli olan minimum başarı notunu sağlaması gerekir.

(2) Enstitü programlarından herhangi bir nedenle kaydı silinen öğrencilerin aynı programa veya aynı isimli lisans derecesi ile doktora programına kayıt hakkı kazanmaları durumunda, Madde 19'da yer alan ders yükü tamamlama kurallarına uygun olacak şekilde aldığı dersler öğrencinin ders yüküne sayılabilir.

(3) Doktora/sanatta yeterlik programlarından mezuniyet yayın şartını sağlayamama nedeniyle azami süre sonunda kaydı silinen öğrencilerin, aynı danışman tarafından verilen kabul mektubu ile aynı programa kaydolması ve aynı konuda devam etmesi durumunda, Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığının görüşü ve EYK kararıyla dersleri, doktora yeterlik sınavı ve tez önerisi intibak ettirilebilir.

(4) Öğrencinin lisansüstü seviyede almış ve başarmış olduğu Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik dersi, yukarıda belirtilen ders saydırma işlemlerine ek olarak sadece yine bu ders yerine yapılır.

(5) Ders saydırma işlemi yaptırmak isteyen tezli yüksek lisans veya doktora öğrencisi, Üniversitede bir programa kayıt yaptırdığı tarihten itibaren 4 (dört) dönem içerisinde (bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç), lisans derecesi ile doktora programı öğrencisi 6 (altı) dönem içerisinde (bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç), tezsiz yüksek lisans öğrencisi 2 (iki) dönem içerisinde saydırmak istediği ders/derslerin ders müfredatı ile Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığına bir dilekçe ile başvurur. Ders saydırma işlemi Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığı önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile sonuçlandırılır.

(6) Not dönüşüm işlemlerinde senato tarafından belirlenen not dönüşüm tablosu kullanılır.

## YEDİNCİ BÖLÜM

### Danışman Atama, Tez Yazımı ve Teslimi, Tez Sınavı

#### Danışman Ataması

**MADDE 28-** (1) Enstitü Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığı önerisi ve EYK onayıyla öğrencilere tez danışmanı atanır. Danışmanlık görevi tez danışmanı atanıncaya kadar, Enstitü Anabilim/Anasanat Dalı Başkanı tarafından yapılır.

(2) Öğrenci ve ilgili öğretim üyesinin talebi, Anabilim/Anasanat Dalı görüşü ve EYK kararı ile tezli yüksek lisans programlarında, en geç birinci, doktora programlarında ise en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar tez danışmanı ataması yapılır. Bu süre sonunda danışmanı atanmayan öğrenciler için Enstitü Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığı önerisi, EYK kararı ile danışman ataması yapılır.

(3) Tez danışmanı, Anabilim/Anasanat Dalı öğretim üyeleri arasından atanır. Öğretim üyelerinin doktora tez danışmanı olarak atanabilmesi için danışmanlığında en az bir başarıyla tamamlanmış yüksek lisans tezini yürütmüş olması gerekmektedir.

(4) Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda atanacak ikinci tez danışmanı; danışmanın önerisi, Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığı görüşü ve EYK Kararı ile doktora/sanatta yeterlik unvanına sahip öğretim elemanları, Üniversiteden emekli öğretim elemanları veya yükseköğretim kurumları dışındaki kurum ve kuruluşlarda görev yapan doktora/sanatta yeterlik unvanına sahip kişiler arasından atanabilir.

(5) Danışman değişikliği, öğrencinin ve danışmanın talebi, Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığı görüşü ve EYK kararı ile gerçekleşir.

(6) Danışman veya öğrenciden herhangi birinin değişiklik talebi durumunda Anabilim/Anasanat Dalı Kuruluna yazılı başvuru, Anabilim/Anasanat Dalı Kurulunun gerekçeli görüşü ve EYK kararı ile danışman değişikliği gerçekleştirilir.

(7) İkinci danışmanın değişikliği/iptali danışmanın talebi, Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığı görüşü ve EYK kararı ile gerçekleşir. Tez savunma sınavının yapılacağı dönemde ikinci danışman değişikliği/iptali yapılamaz.

(8) Öğrencinin birinci derece yakınları danışman/ikinci danışman olarak atanamaz.

#### Tez Yazımı

**MADDE 29-** (1) Tezler Enstitünün belirlediği yazım kurallarına uygun olarak hazırlanmalıdır.

(2) Yabancı dilde öğretim yapılmayan programlarda tezler, öğrencinin, danışmanın ve TİK üyelerinin ilgili dil yeterliği olmak koşulu ile Anabilim/Anasanat Dalı Başkanının uygun görüşü ve EYK kararıyla ilgili yabancı dilde yazılabilir.

(3) Yabancı dilde hazırlanacak olan tezin, jüri üyelerinin Yükseköğretim Kurulu tarafından yayımlanan ve yürürlükte olan yükseköğretim kurumlarında yabancı dilde eğitim ve öğretim yapılmasında uyulacak esasların belirtildiği yönetmelik uyarınca yabancı dilde ders verebiliyor olma şartını sağlamaları gerekir.

(4) Yabancı dilde hazırlanacak çalışmalarda, tez öneri sınavının, tez izleme raporlarının, tez savunma sınav sunumunun ve tezin de ilgili dilde hazırlanması ve yapılması zorunludur.

(5) Türkçe öğrenim yapılan lisansüstü programlarda yabancı dilde tez hazırlamak isteyen öğrencilerin, Madde 9'da belirtilen yabancı dilde eğitim ve öğretim yapan programların başvurularındaki yabancı dil puan şartını sağlamaları gerekmektedir.

(6) Doktora tez çalışması, Enstitü Doktora Tezlerinin Bilimsel Makalelerden Hazırlanmasına İlişkin Uygulama Esasları uyarınca bilimsel yayınlardan da hazırlanabilir.



## **Tez Çalışmasının Teslimi ve Tez Sınavı**

**MADDE 30-** (1) Öğrenci, Enstitünün tez yazım kurallarına uygun olarak tezini hazırlar ve mezuniyet takviminde belirlenen süreler içerisinde Enstitüye iletilmek üzere intihal yazılım programına, tezden üretilmiş yayınlarını ise e-Enstitüye yükler. Danışman, öğrencinin mezuniyet yayın şartını sağladığını, tezin orijinal ve savunulabilir olduğunu taahhüt ederek sistem üzerinden onay verir.

(2) Enstitü söz konusu teze ilişkin orijinal raporunu alarak danışmana ve jüri üyelerine gönderir. Rapordaki verilerde intihal tespiti halinde gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tez EYK'ye alınır.

(3) EYK tarafından tez jüri üyelerinin belirlendiği tarihten itibaren en geç 1 (bir) hafta içerisinde, öğrenci hazırlamış olduğu tezini ve tezden üretilmiş yayınlarını jüri üyelerine tutanakla teslim eder.

(4) Tez savunma sınavı, tezin jüri üyelerine tesliminden itibaren en geç 1 (bir) ay içinde Enstitülerin uygun göreceği sınav salonlarında yapılır. Sınavın ne zaman yapılacağı, danışmanın önerisi gözetilerek Enstitü Müdürlüğüne belirlenir ve tez jüri üyelerine yazılı olarak bildirilir. Tez savunma sınav tarih ve yer bilgisi ilgili Anabilim/Anasanat Dalı tarafından, öğretim elemanlarına, lisansüstü öğrencilerine ve alanın uzmanlarına duyurularak dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

(5) Haklı ve geçerli mazeretleri nedeniyle jüriye katılamayacak olan üyeler katılmama gerekçelerini tezi teslim aldıkları tarihten itibaren en geç 1 (bir) hafta içinde yazılı olarak Enstitüye bildirirler. Mazereti kabul edilen jüri üyesinin yerine yedek üye jüriye asıl üye olarak atanır.

(6) Jüri üyeleri, tezi bilimsel ve biçimsel yönden, tez ile birlikte sunulan yayınları ise tez çalışmasından üretilip üretilmediği açısından inceleyerek kişisel raporlarını hazırlar.

(7) Tezin bilimsel olarak savunmaya uygun bulunması ve yayınların tez çalışmasından üretildiğinin oy çokluğu/oy birliği ile kabulü durumunda öğrenci tez savunma sınavına alınır. Tez savunma sınavı en az 60 dakika olup tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümlerinden oluşur. Karar aşamasında öğrenci ve dinleyiciler sınav salonundan dışarı çıkarılır.

(8) Öğrenci savunma sınavına alınmadan önce, tezin bilimsel olarak savunmaya uygun olmadığı veya yayınların tez çalışmasından üretilmediğinin oy çokluğu/oy birliği ile tespit edilmesi durumunda öğrenci tez savunma sınavına alınmayarak başarısız sayılır. Bu durum ayrıntılı bir tutanakla Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığı aracılığıyla Enstitüye iletilir.

(9) Tez savunma sınavı bir ay içerisinde yapılmazsa, Enstitü onayı ile yedek jüri üyelerinin katılımı sağlanır ve ilk 1 (bir) ayı takip eden 2 (iki) hafta içinde tez savunma sınavı yapılır.

(10) Tez savunma sınavından sonra, jüri tez hakkında oy çokluğu/oy birliğiyle kabul, ret veya düzeltme kararı verir ve bunu bir tutanakla belgeler. Tezin oy çokluğuyla kabul edilmesi durumunda ret oyu veren jüri üyesi/üyeleri tarafından görüşleri içeren gerekçeli ayrıntılı bir rapor hazırlanır. Düzenlenen belge Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığı aracılığı ile Enstitüye iletilir.

(11) Tez hakkında düzeltme kararı verilen öğrenciye bir defaya mahsus olmak üzere yüksek lisans için en fazla 3 (üç) ay, doktora/sanatta yeterlik için en fazla 6 (altı) ay süre verilir. Öğrenci bu süre içinde düzeltilmiş tezini danışmana ve jüri üyelerine ileterek e-Enstitü üzerinden taahhüt onayı verir. Danışman, öğrencinin tezinin orijinal ve savunulabilir olduğunu taahhüt ederek sistem üzerinden onay verir. Sınav tarih ve yer bilgisi danışman tarafından Enstitüye iletilir. Tez, önerilen sınav tarihinde ve sınav yerinde aynı jüri önünde yeniden savunulur. Tezin ikinci kez teslimi sonrasındaki süreler için Madde 30-(4)'den itibaren ilgili hükümler uygulanır.

(12) Jüri tarafından hazırlanan kişisel raporlar ve ortak tutanak, tez sınavını izleyen 3 (üç) iş günü içinde Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığınca Enstitüye iletilir.

(13) Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin ilişkisi kesilir.

## SEKİZİNCİ BÖLÜM

### Doktora/Sanatta Yeterlik, Tez Öneri ve Tez İzleme

#### **Yeterlik Sınavı**

- MADDE 31-** (1) Yeterlik sınavı, yerel kredili/kredisiz derslerini tamamlayan öğrencinin alanındaki temel konular ve kavramlar ile doktora çalışmasıyla ilgili bilimsel araştırma derinliğine sahip olup olmadığının ölçülmesidir. Bir öğrenci bir yılda en fazla iki kez yeterlik sınavına girer.
- (2) Yeterlik sınavları EYK kararı ile belirlenen takvime göre güz ve bahar yarıyıllarında olmak üzere yılda iki defa yapılır.
- (3) Yeterlik sınavları, doktora/sanatta yeterlik komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür.
- (4) Programın öngördüğü ders/yerel kredi koşullarını sağlayan;
- a) Tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler, en geç beşinci yarıyıl sonuna kadar,
- b) Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler, en geç yedinci yarıyıl sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadır.
- (5) Yeterlik sınavı başarılı/başarısız olarak değerlendirilir. Sınava girmeyen öğrenci başarısız sayılır.
- (6) Yeterlik sınavına girmeyen veya başarısız olan öğrenci bir sonraki yarıyılda tekrar sınava alınır. Yeterlik sınavında ikinci kez başarısız olan öğrencinin ilişkisi kesilir.
- (7) Öğrenci yeterlik sınavı için başvurusunu e-Enstitü üzerinden yapar. Enstitü, sınava girecek öğrencilerin listesini Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığına bildirir.
- (8) Yeterlik sınavları öğretim elemanları, lisansüstü öğrencilerin ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.
- (9) Yeterlik sınavı, yazılı sınav ve sözlü sınav olmak üzere iki bölümden oluşur.
- (10) Yazılı sınav, yeterlik sınav jürisi tarafından yapılır.
- a) Yeterlik yazılı sınavı, Anabilim/Anasanat Dalı bünyesinde oluşturulan program için tanımlanan lisansüstü düzeyindeki dersleri kapsar.
- b) Yazılı sınav en fazla 120 dakikadır.
- (11) Öğrenci yeterlik yazılı sınavından en az 70/100 puan almalıdır. Yeterlik yazılı sınavdan başarılı olamayan öğrenci sözlü sınava giremez.
- (12) Yeterlik sözlü sınavından en az 50/100 puan alınmalıdır.
- (13) Yeterlik yazılı ve sözlü sınav aritmetik ortalaması en az 70/100 puan olmalıdır.
- (14) Yeterlik yazılı ve sözlü sınavlarının her birinden en az gerekli puan koşulunu sağlayamayan öğrenci başarısız sayılır.
- (15) Başarısız olan öğrenci bir sonraki sınav döneminde yeniden sınava başvurur ve başarısız olduğu bölümden sınava tabii tutulur. Başvuru yapmayan veya sınava girmeyen öğrenci yeterlik sınavından ikinci kez başarısız sayılır. İkinci kez başarısız olan öğrencinin ilgili program ile ilişkisi kesilir.
- (16) Sınav evrakları yeterlik sözlü sınavını takip eden 3 (üç) gün içinde Anabilim/Anasanat Dalı tarafından, tutanakla Enstitüye iletilir.
- (17) Sınavlar Enstitü tarafından belirlenen tarihler içerisinde doktora/sanatta yeterlik komitesinin ilan ettiği tarih ve yerde yapılır.
- (18) Yeterlik sınav jürisi, yeterlik sınavını başaran bir öğrencinin, ders yükünü tamamlamış olsa bile, toplam kredi miktarının üçte birini geçmemek şartıyla fazladan ders/dersler almasını isteyebilir. Öğrenci, Enstitü kararıyla belirlenecek dersleri başarmak zorundadır.

#### **Doktora/Sanatta Yeterlik Tez Önerisi Savunması**

- MADDE 32-** (1) Doktora yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci, en geç 6 (altı) ay içinde, yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini yazılı olarak savunma tarihinden 15 (onbeş) gün önce tez izleme komitesine iletir ve e-Enstitü

üzerinden başvurusunu yapar. Tez öneri savunması danışman tarafından oluşturulan toplantı tarihinde tüm üyelerin hazır bulunduğu komite önünde sözlü olarak gerçekleştirilir.

(2) Tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabul, düzeltme veya reddine salt çoğunlukla karar verir. Düzeltme için öğrenciye bir ay süre verilir ve öğrenci yeniden tez öneri savunmasına alınır. Bu süre sonunda kabul veya ret yönünde salt çoğunlukla verilen karar, Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığına bir tutanak ile iletilerek toplantı tarihinden itibaren en geç 3 (üç) iş günü içinde Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığınca Enstitüye bildirilir.

(3) İkinci kez tez öneri savunmasına girecek öğrenci, tez önerisinden başarısız olduğu tarihten itibaren, programa aynı danışmanla devam etmek isterse 3 (üç) ay içinde, danışmanını ve tez konusunu değiştirmek isterse 6 (altı) ay içinde yeniden tez önerisi savunmasına alınır. Danışmanın ve tez konusunun değişmesi durumunda yeni bir tez izleme komitesi oluşturulur.

(4) Süresi içerisinde tez önerisini yazılı olarak vermeyen, savunma yapmayan veya tez önerisi reddedilen öğrenci, tez öneri savunmasından başarısız sayılır.

(5) Bir öğrenci en fazla iki kez tez öneri savunmasına girebilir. Tez öneri aşamasında iki defa başarısız bulunan öğrencinin ilişkisi kesilir.

(6) Tez öneri savunmasından başarılı olan öğrenci tez konusunu değiştirmesi durumunda, tez konusunun EYK kararı ile değişmesinden itibaren aynı danışman ile 3 (üç) ay içinde, tez konusu ile birlikte danışmanını da değiştirmesi durumunda ise 6 (altı) ay içinde yeniden tez öneri savunmasına alınır. Bu sürelerde tez önerisini yazılı olarak vermeyen, savunma yapmayan veya tez önerisi reddedilen öğrenci, tez öneri savunmasından başarısız sayılır.

### **Doktora/Sanatta Yeterlik Tez İzleme**

**MADDE 33-** (1) Tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesi, Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık ayları arasında birer defa olmak üzere yılda iki kez toplanmak zorundadır.

(2) Tez izleme komite toplantılarını, tez danışmanı organize eder.

(3) Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir ay önce komite üyelerine tez çalışmasının gelişimi ile ilgili yazılı bir rapor iletir. Başvuru, e-Enstitü aracılığıyla öğrenci tarafından yapılır ve danışmanın belirleyeceği toplantı tarihinde tüm üyelerin hazır bulunduğu komite önünde sözlü olarak tez izleme raporu sunulur. Bu raporda, yapılan çalışmalar ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez çalışması, komite tarafından başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Verilen karar, Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığına bir tutanak ile iletilerek toplantı tarihinden itibaren en geç 3 (üç) iş günü içinde Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığınca Enstitüye bildirilir.

(4) Süresi içerisinde tez çalışmasının gelişimi ile ilgili yazılı bir rapor sunmayan veya değerlendirme raporu Enstitüye iletilmeyen öğrenci, tez izleme raporundan başarısız sayılır. Tez izleme başvurusu yapmış öğrencinin mazereti oluşması durumunda, mazeretin olduğu tarihten itibaren en geç 15 (on beş gün) içinde Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığına bir dilekçeyle başvurur. Anabilim/Anasanat Dalı başkanlığının görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla öğrenci ilgili dönem tez izleme raporundan muaf tutulabilir.

(5) Tez izleme raporundan üst üste 2 (iki) kez veya aralıklı olarak 3 (üç) kez başarısız bulunan öğrencinin ilişkisi kesilir.

## **DOKUZUNCU BÖLÜM**

### **Danışman, Jüri, Görev ve Sorumluluklar**

#### **Danışman Öğretim Üyesinin Görev ve Sorumlulukları**

**MADDE 34-** (1) Tez danışmanı, öğrencisinin ilgi alanları ve becerileri doğrultusunda bilgiye ulaşma, bilgi üretme ve değerlendirme yeteneğinin gelişmesine katkıda bulunur ve güncel araştırma konularını dikkate alarak çalışma konusu seçiminde öğrencisini yönlendirir.

(2) Periyodik olarak öğrenci ile bir araya gelerek çalışmanın durumunu ve elde edilen sonuçları değerlendirir, araştırmanın hedeflerine ulaşip ulaşmadığını belirler ve tezin düzenli olarak yazılmasını denetler.

(3) Doktora programlarında öğrencinin TİK toplantılarını organize eder.

### **Yüksek Lisans Tez Jürisi**

**MADDE 35-** (1) Yüksek lisans tez jürisi, tez danışmanı ve Enstitü Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığının önerisi ve EYK kararı ile belirlenir.

(2) Yüksek lisans tez jürisi, öğrencinin tez danışmanı ile en az biri üniversite dışından olmak üzere toplam 3 (üç) öğretim üyesinden oluşur.

(3) Ayrıca ikinci danışman varsa, oy hakkı olmaksızın yüksek lisans tez jürisinde yer alabilir.

(4) Öğrencinin birinci derece yakınları jüri üyesi olarak atanamaz.

### **Doktora Tez Jürisi**

**MADDE 36-** (1) Doktora tez jürisi, tez danışmanı ve Enstitü Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığının önerisi ve EYK kararı ile belirlenir.

(2) Doktora tez jürisi, 3 (üç)'ü öğrencinin tez izleme komitesinde yer alan öğretim üyeleri ve üniversite dışından en az bir üye olmak üzere toplam beş asıl öğretim üyesinden oluşur. Üniversite içi ve dışından birer öğretim üyesi olmak üzere en az iki yedek üye de belirlenir.

(3) İkinci danışman varsa, oy hakkı olmaksızın doktora tez jürisinde yer alabilir.

(4) Mazeretleri nedeniyle tez savunma sınavına katılmayacak olan üyeler gerekçelerini tezi teslim aldıkları tarihten itibaren en geç bir hafta içinde yazılı olarak Enstitüye bildirirler. Mazereti kabul edilen jüri üyesinin yerine uygun yedek üye jüriye asıl üye olarak atanır.

(5) Öğrencinin birinci derece yakınları jüri üyesi olarak atanamaz.

### **Doktora/Sanatta Yeterlik Komitesi**

**MADDE 37-** (1) Doktora/sanatta yeterlik komitesi, Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığı tarafından önerilen öğretim üyeleri arasından EYK kararıyla belirlenen, yeterlik sınavlarını düzenlemekten sorumlu komitedir.

(2) Komite 5 (beş) öğretim üyesinden oluşur ve 3 (üç) yıl süreyle görev yapar.

(3) Görev süresi dolmadan komiteden ayrılan öğretim üyesinin yerine yeni bir öğretim üyesi, Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığının önerisi ve EYK kararı ile kalan süreyi tamamlamak üzere atanır.

(4) Doktora/sanatta yeterlik komitesi, yeterlik yazılı ve sözlü sınavlarını yürütecek sınav jürisini kurar.

(5) Öğrencinin birinci derece yakınları komite üyesi olarak atanamaz.

### **Yeterlik Sınav Jürisi**

**MADDE 38-** (1) Yeterlik sınav jürisi, doktora/sanatta yeterlik komitesi tarafından, yeterlik yazılı ve sözlü sınavlarını yapmak ve değerlendirmek amacıyla kurulur.

(2) Yeterlik sınav jürisi en az ikisi diğer yükseköğretim kurumlarından olmak üzere, danışman dâhil beş öğretim üyesinden oluşur ve Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığı aracılığıyla Enstitüye iletilir. Yeterlik sınav jürisinde üniversitenin diğer anabilim dallarından en fazla 1 (bir) öğretim üyesi yer alabilir.

(3) Öğrencinin birinci derece yakınları jüri üyesi olarak atanamaz.

### **Tez İzleme Komitesi (TİK)**

**MADDE 39-** (1) Yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için; danışmanın önerisi, Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığının görüşü ve EYK kararı ile en geç bir ay içinde tez izleme komitesi oluşturulur.

(2) Tez izleme komitesi 3 (üç) öğretim üyesinden oluşur. Komitede tez danışmanından başka, Enstitü Anabilim/Anasanat Dalı içinden ve üniversite dışından birer üye yer alır. Enstitü Anabilim/Anasanat Dalı içinden belirlenecek komite üyesi, tez çalışmasının gerekli kıldığı durumlarda danışman önerisi, Anabilim/Anasanat Dalı görüşü ve EYK kararıyla diğer Anabilim/Anasanat Dallarından da belirlenebilir.

(3) İkinci tez danışmanının atanması durumunda ikinci tez danışmanı dilerse üye haklarına sahip olmaksızın komite toplantılarına katılabilir.

(4) Danışman gerekçeli önerisi, Enstitü Anabilim/Anasanat Dalı Başkanının görüşü ve EYK kararı ile komite üyelerinde değişiklik yapılabilir.

(5) Öğrencinin birinci derece yakınları komite üyesi olarak atanamaz.

## ONUNCU BÖLÜM

### Mezuniyet Koşulları ve Yayın Şartı

#### Mezuniyet Koşulları ve Tarihi

**MADDE 40- (1)** Öğrencinin lisansüstü programlardan mezun olabilmesi için;

- Tezli yüksek lisans programı için tanımlı olan azami süre içinde ders, yerel kredi, AKTS koşullarını sağlaması, AGNO değerinin en az 2.50/4.00 olması ve tez savunma sınavından başarılı olması,
- Tezsiz yüksek lisans programları için tanımlı olan azami süre içinde ders, yerel kredi, AKTS koşullarını sağlaması, AGNO değerinin en az 2.50/4.00 olması ve dönem projesinden başarılı olması,
- Doktora/sanatta yeterlik programları için tanımlı olan azami süre içinde ders, kredi, AKTS koşullarını sağlaması, AGNO değerinin en az 3.00/4.00 olması ve tez savunma sınavından başarılı olması,
- Mezun olunmak istenilen yarıyıldaki tez ve uzmanlık alan dersi kaydını yapmış olması gereklidir.
- Doktora/sanatta yeterlik programları için en az 3 (üç) tez izleme raporunun sunulması ve başarılı bulunması gerekir.

(2) İlgili lisansüstü program için Madde 41’de belirtilen yayın şartının sağlanmış olması gerekir.

(3) Danışman ile jüri üyeleri tarafından imzalanmış ve ciltlenmiş tezin en az 3 (üç) kopyasını tez savunma sınavı tarihinden itibaren 1 (bir) ay içinde Enstitüye teslim etmesi ve tezin şekil yönünden uygun olması gerekir.

(4) Öğrencinin dilekçe ile başvurması ve danışmanın onayı halinde, tez teslim süresi EYK kararı ile en fazla 1 (bir) ay daha uzatılabilir.

(5) Lisansüstü programlarda mezuniyet tarihi;

- Tezli lisansüstü programlarda, tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nihai nüshasının Enstitüye teslim edildiği tarihtir.
- Tezsiz yüksek lisans programlarında EYK toplantı tarihidir.

#### Yayın Şartı

**MADDE 41- (1)** Yüksek lisans mezuniyeti için aşağıdaki yayın şartlarından en az birinin sağlanması ve ilgili bilimsel çalışmanın öğrencinin tez danışmanı ile birlikte tezden üretilmiş olması gerekmektedir.

<b>Mühendislik, Fen Bilimleri ve Matematik Temel Alanı</b>	a) YTÜ dergilerinde yayımlanmış/yayına kabul edilmiş en az bir makale,
<b>Mimarlık, Planlama ve Tasarım Temel Alanı</b>	b) Ulusal/uluslararası hakemli dergilerde yayımlanmış/yayına kabul edilmiş en az bir makale,

<b>Sosyal Beşerî ve İdari Birimler, Eğitim Bilimleri ve Filoloji Temel Alanı</b>	c) Kabul edilmiş patent/faydalı model/endüstriyel tasarım belgesi, ç) Ulusal/uluslararası hakemli etkinliklerde sözlü/poster olarak sunulmuş bildiri.
--	--

(2) Doktora/sanatta yeterlik öğrencilerinin mezun olması için tezden üretilmiş ve danışmanı ile birlikte yapılmış çalışmalarını aşağıdaki koşulların hepsini sağlaması gerekmektedir. Danışmanın onayı olması şartıyla aşağıda a) bendinde yer alan “patent/faydalı model/endüstriyel tasarımı belgesi veya Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde kurulmuş şirket sahibi olmak” koşulları için danışman hariç yapılan çalışmalar da kabul edilebilir. **(Bu fıkra 19.12.2024/10-06 sayılı Senato kararı ile değiştirilmiştir.)**

<b>Mühendislik, Fen Bilimleri ve Matematik Temel Alanı</b>	a) Ulusal/uluslararası hakemli etkinliklerde sözlü sunumu yapılmış ve bildiri kitapçığında basılmış bildiri veya kabul edilmiş patent/faydalı model/endüstriyel tasarımı belgesi veya Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde kurulmuş şirket sahibi olmak, b) SCI, SCI-E, SSCI veya AHCI kapsamındaki (SCOPUS’ta Q1, Q2, Q3 veya Q4 olarak taranan) dergilerde makale yayımlamış olmak, c) Tamamlanmış veya devam eden ulusal/uluslararası bir AR-GE projesinde bursiyer/araştırmacı/yürütücü olarak görev almış olmak veya proje önerisi sunmuş ve biçimsel olarak ret almamış olmak (yükseköğretim kurumlarının bilimsel araştırma projeleri koordinatörlükleri destekli araştırma projeleri hariç).
<b>Mimarlık, Planlama ve Tasarım Temel Alanı</b>	a) Ulusal/uluslararası hakemli etkinliklerde sözlü sunumu yapılmış ve bildiri kitapçığında basılmış bildiri veya kabul edilmiş patent/faydalı model/endüstriyel tasarımı belgesi veya Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde kurulmuş şirket sahibi olmak, b) SCI, SCI-E, SSCI, AHCI, ESCI veya SCOPUS veri tabanında taranan dergilerde makale yayımlamış olmak, c) Tamamlanmış veya devam eden ulusal/uluslararası bir AR-GE projesinde bursiyer/araştırmacı/yürütücü olarak görev almış olmak veya proje önerisi sunmuş ve biçimsel olarak ret almamış olmak (yükseköğretim kurumlarının bilimsel araştırma projeleri koordinatörlükleri destekli araştırma projeleri hariç).
<b>Sosyal Beşerî ve İdari Birimler, Eğitim Bilimleri ve Filoloji Temel Alanı</b>	a) Ulusal/uluslararası hakemli etkinliklerde sözlü sunumu yapılmış ve bildiri kitapçığında basılmış bildiri veya kabul edilmiş patent/faydalı model/endüstriyel tasarımı belgesi veya Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde kurulmuş şirket sahibi olmak, b) SCI, SCI-E, SSCI, AHCI, ESCI veya SCOPUS veri tabanında taranan dergilerde makale yayımlamış olmak.

## ON BİRİNCİ BÖLÜM

### İzin, Kayıt Silme

#### İzin ve Hakların Saklı Tutulması

**MADDE 42-** (1) Öğrenciye, EYK kararı ve Yükseköğretim Kurulunca belirtilen haklı ve geçerli nedenlerle bir defada en çok bir yarıyıl süre ile (askerlik durumunda askerlik süresince) izin verilebilir. İzinli sayılan öğrenci öğrenime devam edemez ve izinli olduğu yarıyılı izleyen sınav dönemindeki yarıyıl sonu sınavlarına giremez.

(2) Mazeretini gerekli belgelerle kanıtlaması durumunda öğrenciye hastalık, doğum ve askerlik nedeniyle EYK kararı ile yarıyıl içinde izin verilebilir. Yarıyıl içinde izin verilmesi durumunda öğrenci, yarıyıl başından başlayarak ilgili yarıyıldaki izinli sayılır ve kayıtlı olduğu dersler silinir.

(3) Öğrencinin, Madde 42- (2) dışındaki mazeretini gerekli belgelerle kanıtlaması durumunda EYK kararı ile yarıyıl başında izin verilebilir. Bu kapsamdaki izin başvuruları sadece akademik takvimde belirtilen ders kayıt tarihlerinde yapılabilir.

(4) İzinli sayılan öğrencinin, izin süresinin bitimi ile kaydı aktif hale getirilir.

(5) İzin süresi bitmeden önce öğrenimine devam etmek isteyen öğrenci, isteğini belirten dilekçe ile Enstitüye başvurabilir. EYK öğrencinin öğrenimine başlama tarihine karar verir.

(6) Bir öğrenciye, öğrenim süresince toplam olarak en çok iki yarıyıl izin verilebilir. Ancak, izne gerekçe olan nedenlerin devam etmesi durumunda, EYK önerisi ve Üniversite Yönetim Kurulunun onayı ile izin iki yarıyıl daha uzatılabilir.

(7) İlgili dönemde izinli sayılmak isteyen öğrenci, mazeretini oluşturan koşulun gerçekleştiği tarihten itibaren 15 (onbeş gün) içinde, belgeleriyle birlikte izinli sayılma talebini belirten bir dilekçeyle Enstitüye iletilmek üzere ilgili Anabilim/Anasanat Dalına başvurur.

### **Kayıt Silme (Başarısız Olma)**

**MADDE 43-** (1) Program için tanımlanan azami süreler sonunda başarısız olan veya programı tamamlayamayan öğrencinin üniversite ile ilişkisi kesilir.

(2) Bilimsel hazırlık programında iki yarıyıl sonunda başarılı olamayan öğrencinin üniversite ile ilişkisi kesilir.

(3) Tezli yüksek lisans programlarında;

a) Lisansüstü öğrenimi süresince Madde 19'da belirtilen kredili, kredisiz ders yükünü dört yarıyıl sonunda en az 2.50/4.00 AGNO ile tamamlayamayan,

b) Tez savunma sınavına girmeyen ya da tez savunma sınavına girme şartlarını yerine getiremeyen,

c) Tezi başarısız bulunarak reddedilen

öğrencilerin üniversite ile ilişkisi kesilir.

(4) Tezsiz yüksek lisans programlarında 3 (üç) yarıyıl sonunda başarısız olan veya programı tamamlamak için gerekli koşulları sağlayamayan öğrencinin ilişkisi kesilir.

(5) Doktora/sanatta yeterlik programlarında;

a) Öğrenimi süresince Madde 19'da belirtilen kredili, kredisiz ders yükünü; yüksek lisans derecesiyle kabul edilenler için 4 (dört) yarıyıl, lisans derecesiyle kabul edilenler için 6 (altı) yarıyıl sonunda en az 3.00/4.00 AGNO ile tamamlayamayan,

b) Yeterlik aşamasında 2 (iki) kez başarısız bulunan,

c) Tez öneri aşamasında 2 (iki) kez başarısız bulunan,

ç) Tez izleme komitesi tarafından üst üste 2 (iki) kez veya aralıklı olarak 3 (üç) kez başarısız bulunan,

d) Tez savunma sınavına girmeyen ya da tez savunma sınavına girme şartlarını yerine getiremeyen,

e) Tezi başarısız bulunarak reddedilen

öğrencilerin üniversite ile ilişkisi kesilir.

(6) Azami süreler içerisinde tez savunmasında başarısız olan veya tez savunmasına girmeyen öğrencinin ilişkisi kesilir.

## ON İKİNCİ BÖLÜM

### Çeşitli ve Son Hükümler

#### **Tezli Lisansüstü Programlarda Tez Çalışmasından Başarısız Olan Öğrencilere Tezsiz Yüksek Lisans Diploması Verilmesi**

**MADDE 44-** (1) Tez çalışması başarısız bulunan tezli yüksek lisans veya lisans derecesi ile doktora programına kabul edilmiş öğrencinin talep etmesi durumunda, aynı isimli tezsiz yüksek lisans programının ders kredi yükü, proje yazımı, öğrenim ücreti ve diğer gereklerini yerine getirmesi şartı ile programın tezsiz yüksek lisans diploması verilebilir.

(2) Tezsiz yüksek lisans ders kredi yükü, proje yazımı ve benzeri gereklerini yerine getirebilmesi için öğrenciye Üniversite Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği Uygulama Usul ve Esaslarının “Tezsiz Yüksek Lisans Programı” ile ilgili maddeleri uygulanır.

(3) Bu durumda yapılan başvurular Anabilim/Anasanat Dalı Kurulunun önerisi ve EYK kararı ile sonuçlandırılır.

#### **Diğer Hükümler**

**MADDE 45-** (1) Tezsiz yüksek lisans programları hariç, aynı anda birden fazla lisansüstü programa kayıt yaptırılamaz ve devam edilemez.

(2) Diğer kurum ya da kuruluşlarla yapılan ikili anlaşmalarla lisansüstü çalışmalar/ortak programlar yürütülebilir. Bu programlarda ikili anlaşma hususları dikkate alınarak ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

(3) İkinci öğretim kapsamında yürütülen tezli/tezsiz yüksek lisans programlarında alınacak katkı payı EYK'nin önerisi ve Üniversite Yönetim Kurulunun kararı ile belirlenir.

(4) Diploma eki olarak AKTS geçerlidir.

#### **Esaslarda Hüküm Bulunmayan Haller**

**MADDE 46-** (1) Bu usul ve esaslarda hüküm bulunmayan hallerde ilgili mevzuat ve EYK kararları uygulanır.

#### **Geçiş hükümleri**

**GEÇİCİ MADDE 1 –** (1) 06/02/2013 tarihinden önce tezsiz yüksek lisans programlarına kayıtlı olan veya mezun olan öğrenciler doktora programlarına başvurabilir.

(2) 2016-2017 Bahar yarıyılı öncesinde kayıt yaptırmış öğrenciler Seminer, Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik dersi hususlarında kaydoldukları dönemdeki senato esaslarına tabidirler. Ancak, Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik ve Seminer derslerini almış olan ilgili dönem doktora öğrencileri ders yükü konusunda yürürlükteki senato esaslarına da tabi olabilirler.

(3) Öğrenciler, mezuniyet yayın şartı hususlarında kaydoldukları dönemdeki senato esaslarına tabiidir.

(4) MADDE 9- (1) deki değişiklikler 2025-2026 Güz Döneminden itibaren uygulanmaya başlanır. *(Bu fıkra 19.12.2024/10-06 sayılı Senato kararı ile eklenmiştir.)*

#### **Yürürlükten kaldırılan esaslar**

**MADDE 47-** (1) 28.06.2018 tarih ve 2018/04-44 sayılı YTÜ Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği Senato Esasları yürürlükten kaldırılmıştır.

#### **Yürürlük**

**MADDE 48-** (1) Bu Senato Esasları kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

#### **Yürütme**

**MADDE 49-** (1) Bu Senato Esasları Yıldız Teknik Üniversitesi Rektörü tarafından yürütülür.





**YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ**  
**LİSANSÜSTÜ EĞİTİM VE ÖĞRETİM YÖNETMELİĞİ UYGULAMA USUL VE**  
**ESASLARI**

(09.07.2024/06-28 gün ve sayılı Senato kararıyla kabul edilmiştir.)

**BİRİNCİ BÖLÜM**  
**Başlangıç Hükümleri**

**Amaç**

**MADDE 1-** (1) Bu Usul ve Esasların amacı; Yıldız Teknik Üniversitesine bağlı enstitülerde yürütülen lisansüstü eğitim ve öğretime ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

**Kapsam**

**MADDE 2-** (1) Bu Usul ve Esaslar, Yıldız Teknik Üniversitesine bağlı enstitülerde yürütülen yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik programları ile bunların gerektirdiği eğitim, bilimsel araştırma ve uygulama faaliyetlerine yönelik programlardan oluşan lisansüstü eğitim ve öğretime ilişkin iş ve işlemleri kapsar.

**Dayanak**

**MADDE 3-** (1) Bu Usul ve Esaslar, Yükseköğretim Kurulu Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği ile Yıldız Teknik Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğine dayanılarak hazırlanmıştır.

**Tanımlar**

**MADDE 4-** (1) Bu Usul ve Esaslarda geçen;

- Aday Tanıtım Dosyası: Adayın özgeçmişi, yayınlanmış çalışmaları, etkinlikleri vb. tanıtıcı bilgileri içeren dosyayı,
- Ağırlıklı Genel Not Ortalaması (AGNO): Başarılı olunan her dersten alınan başarı notunun sayısal değerinin o dersin yerel kredisi ile çarpımından elde edilen değerlerin toplamının bu derslerin yerel kredilerinin toplamına bölünmesi ile bulunan değeri,
- Anabilim/Anasanat Dalı Kurulu: Anabilim/Anasanat Dalında görevli bütün öğretim üyelerinden ve öğretim görevlilerinden oluşan kurulu,
- Avrupa Kredi Transfer Sistemi (AKTS): Öğrencinin bir dersi başarıyla tamamlayabilmesi için yerine getirmesi gereken iş yüklerinin tümünü (teorik ders, uygulama, seminer, bireysel çalışma, sınavlar, ödevler, vb.) ifade eden bir kredi birimi,
- Alan içi: Senato tarafından alan içi olarak belirlenen lisans programı veya yüksek lisans Anabilim/Anasanat Dalını,
- Alan dışı: Senato tarafından belirlenen veya alan içi olarak tanımlananlar dışındaki lisans programı ile yüksek lisans Anabilim/Anasanat Dalını,
- Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavı (ALES): Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavını,
- Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik Dersi: Bilimsel araştırma teknikleri ile araştırma ve yayın etiği konularını içeren dersi,

- ğ) Dönem Projesi: Tezsiz Yüksek Lisans programlarında uygulanan, kredisiz, bir yarıyıl süreli, yarıyıl sonunda yazılı proje ve/veya raporu verilen dersi,
- h) Enstitü: Yıldız Teknik Üniversitesinde lisansüstü eğitim ve öğretim yapan enstitüleri,
- ı) e-Enstitü: Yıldız Teknik Üniversitesinde lisansüstü eğitim süreçlerinin yürütüldüğü elektronik sistemi,
- i) Enstitü Kurulu (EK): Enstitü Müdürünün başkanlığında, müdür yardımcıları ve enstitüdeki Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlarından oluşan kurulu,
- j) Enstitü Yönetim Kurulu (EYK): Enstitü müdürünün başkanlığında, müdür yardımcıları ile enstitü müdürü tarafından önerilen altı aday arasından enstitü kurulu tarafından seçilen üç üyeden oluşan kurulu,
- k) Graduate Management Admission Test (GMAT): İşletme ve yönetim alanında lisansüstü programlara başvuran adayların akademik yeterliklerini değerlendiren sınavı,
- l) Graduate Record Examination (GRE): Educational Testing Service (ETS) tarafından yapılan İngilizce eğitim veren üniversitelerde yüksek lisans veya doktora yapabilmek için girilmesi gereken sınavı,
- m) İntihal: Başkalarının fikirlerini, metotlarını, verilerini veya eserlerini bilimsel kurallara uygun biçimde atıf yapmadan kısmen veya tamamen kendi eseri gibi göstermeyi,
- n) Koordinatör: Anabilim/Anasanat Dalında eğitim ve öğretim işlemlerinde yardımcı olmak üzere Anabilim/Anasanat Dalı Başkanının önerisi ve EYK kararı ile atanan öğretim üyesini,
- o) Lisansüstü Program Yürütücüsü: Birden fazla programı bulunan Anabilim/Anasanat Dallarında, koordinasyonu sağlamak amacıyla ilgili programda görevli öğretim üyeleri arasından Anabilim/Anasanat Dalı Başkanının önerisi ve EYK kararı ile görevlendirilen öğretim üyesini,
- ö) Program: Yüksek lisans, doktora veya sanatta yeterlik unvanlarına yönelik belirli sayıda ve belirli içerikte zorunlu ve seçmeli dersler ile doktora yeterlik/sanatta yeterlik sınavı, tez ve uygulamalarından oluşan eğitim ve öğretimi,
- p) Rektör: Yıldız Teknik Üniversitesi Rektörünü,
- r) Seminer: Lisansüstü öğrencilerinin ders döneminde hazırladıkları lisansüstü tezine yönelik bir konunun incelenmesine dayanan ve öğrenci tarafından sözlü sunum yapılarak uygulanan dersi,
- s) Senato: Yıldız Teknik Üniversitesi Senatosunu,
- ş) Shining Star Programı: Yıldız Teknik Üniversitesi lisans programı öğrencilerinin lisansüstü programından ders alabilecekleri ve mezun olmaları durumunda lisansüstü programına kayıt olabilecekleri programı,
- t) Tez: Yüksek lisans tezi, doktora tezi/sanatta yeterlik tezi ve uygulamasını,
- u) Tez İzleme Komitesi (TİK): Doktora öğrencisinin tez önerisini değerlendirmek, tez çalışmalarına rehberlik etmek ve yönlendirmek ile görevli komiteyi,
- ü) Üniversite: Yıldız Teknik Üniversitesini,
- v) Yerel Kredi: Bir yarıyıl devam eden bir dersin haftalık teorik ders saatinin tamamı ile haftalık uygulama, atölye çalışması veya laboratuvar saatinin yarısının toplamı olacak şekilde belirlenen bir kredi birimi,
- y) Yönetmelik: Yıldız Teknik Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğini,
- z) Yükseköğretim Kurumu: Yurt içi ve yurt dışı yükseköğretim kurumlarını ifade eder.

## İKİNCİ BÖLÜM

### Programlar, Öğrenim Süreleri ve Kontenjanlar

#### Lisansüstü Programlar

**MADDE 5-** (1) Lisansüstü eğitim ve öğretim programları; aşağıda tanımlanan yüksek lisans veya doktora/sanatta yeterlik düzeylerinde yapılır.

- Yüksek lisans programı; en az dört yıl süreli bir yükseköğretim kurumundan lisans diploması veya buna eş değer bir derece almış olanların, bu eğitim üzerine yapacakları öğretim, bilimsel araştırma, sanat ve uygulama etkinliklerinden oluşan programdır. Yüksek lisans programları tezli veya tezsiz olabilir; birinci veya ikinci öğretim şeklinde açılabilir. Yükseköğretim Kurulu tarafından açılması onaylanmış ve mesai saatleri dışında yapılan ikinci öğretim tezli/tezsiz yüksek lisans programlarında ödenecek katkı payı EYK'nin önerisi ve Üniversite Yönetim Kurulunun kararı ile belirlenir.
- Doktora programı; yüksek lisans veya lisans eğitimi üzerine yapılacak öğretim, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışmasından oluşan programdır.
- Sanatta yeterlik programı; yüksek lisans veya lisans eğitimi üzerine yapılacak öğretim, yeterlik sınavı, sanatta yeterlik tez önerisi, sanatta yeterlik tezi ve tez ile bağlantılı sunum/uygulama performans çalışmalarından oluşan programdır.
- Lisansüstü uzaktan öğretim programı; öğretim elemanı ve öğrencilerin aynı mekânda bulunma zorunluluğu olmaksızın, bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı olarak öğretim faaliyetlerinin planlandığı ve yürütüldüğü öğretim programıdır.

#### Öğrenim Süreleri

**MADDE 6-** (1) Öğrenim süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kaydolunan programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırılıp yaptırılmadığına bakılmaksızın;

- Tezli yüksek lisans programları için normal süre 4 (dört) yarıyıl olup, en fazla 6 (altı) yarıyıldır.
  - Tezsiz yüksek lisans programları için normal süre en az 2 (iki) yarıyıl olup, en fazla 3 (üç) yarıyıldır.
  - Doktora/sanatta yeterlik programına tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için normal süre 8 (sekiz) yarıyıl olup, en fazla 12 (on iki) yarıyıldır.
  - Doktora/sanatta yeterlik programına lisans derecesi ile kabul edilenler için normal süre 10 (on) yarıyıl olup, en fazla 14 (on dört) yarıyıldır.
- (2) İzinli sayılan yarıyılların öğrenim sürelerine dâhil edilip edilmeyeceği, EYK tarafından belirlenir.
- (3) Değişim programları ile uluslararası ortak programlar kapsamında yurt içi veya yurt dışı yükseköğretim kurumlarında geçirilen yarıyıllar öğrenim süresine dâhildir.

#### Kontenjanlar

**MADDE 7-** (1) Lisansüstü programların kontenjanları alan içi, alan dışı ve yatay geçiş olmak üzere Anabilim/Anasanat Dalı Kurulunun görüşü, Enstitü Kurulunun kararı ve senatonun onayı ile belirlenir.

(2) Üniversite lisans mezunlarından;

- Öğrenim gördükleri lisans programını ilk 3 (üç) derece ile tamamlayan,
- Yüksek onur derecesi ile mezun olan,
- Lisans derecesiyle kaydolunan doktora/sanatta yeterlik programları için ise onur derecesi ile mezun olan,

adayların ilgili lisansüstü programlara kayıtları kontenjan dışı ve sınavsız olarak başvuru programının minimum kabul şartlarını sağlaması koşuluyla (giriş sınavı hariç) EYK kararıyla yapılabilir. *(Bu fıkra 19.12.2024/10-06 sayılı Senato kararı ile değiştirilmiştir.)*

(3) İkinci fıkranın a, b, c bentleri kapsamındaki adayların, lisansüstü programlara, lisans mezuniyetlerini takip eden ve kontenjan açılmış olan ilk dönemde başvurmaları, lisans öğrenimlerini en geç sekizinci (4/8) dönemde (yabancı dil hazırlık öğretimini yarı dönemde tamamlamış öğrencilerin yarıyılları sistemde 4/9 olarak gösterilir ve değerlendirmeye alınırlar) tamamlamış olmaları gerekir. *(Bu fıkra 19.12.2024/10-06 sayılı Senato kararı ile değiştirilmiştir.)*

(4) Lisansüstü programlar için alan içi/alan dışı tanımları Anabilim/Anasanat Dalı Kurulunun görüşü, Enstitü Kurulunun kararı ve senatonun onayı ile belirlenir.

(5) T.C. uyruklu adaylar, başvuru programının minimum kabul şartlarını sağlaması (giriş sınavı hariç), tez danışmanı olacak Üniversite öğretim üyesinden kabul mektubu alması ve şahsen başvuru yapması durumunda, Anabilim Dalı/Anasanat Başkanlığının görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile kontenjan dışı ve sınavsız olarak doktora programlarına kaydedilebilir. *(Bu fıkra 19.12.2024/10-06 sayılı Senato kararı ile değiştirilmiştir.)*

(6) Yabancı uyruklu adaylar, başvuru programının minimum kabul şartlarını sağlaması (giriş sınavı hariç), tez danışmanı olacak Üniversite öğretim üyesinden kabul mektubu alması ve şahsen başvuru yapması durumunda, Anabilim Dalı/Anasanat Başkanlığının görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile kontenjan dışı ve sınavsız olarak doktora programlarına kaydedilebilir. *(Bu fıkra 19.12.2024/10-06 sayılı Senato kararı ile değiştirilmiştir.)*

(7) Shining Star Programı kapsamında ders alan adaylar, başvuru programının minimum kabul şartlarını sağlamaları koşuluyla (giriş sınavı hariç), Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile kontenjan dışı ve sınavsız olarak lisansüstü programlarına kaydedilebilir. Adayların ilgili programa kayıtlarının kabulüne ilişkin koşullar Senato tarafından belirlenir. *(Bu fıkra 19.12.2024/10-06 sayılı Senato kararı ile değiştirilmiştir.)*

(8) Üniversite öğretim üyesinden kabul mektubu alarak kontenjan dışı ve sınavsız olarak kaydedilen öğrencilerin kabul mektubu aldıkları öğretim üyeleri tez danışmanı olarak atanır.

(9) Yurt içi veya yurt dışındaki kurumlarla yapılan protokoller veya devletlerarası anlaşmalar çerçevesinde lisansüstü programlara kontenjan dışı kayıt yapılabilir.

(10) Kontenjan dışı kayıt yapılabilmesi için başvuru döneminde ilgili programda alan içi veya alan dışı kontenjan açılmış olması gerekir.

(11) Lisansüstü başvuruların değerlendirilme sürecinde, aday değerlendirme jürisinin önerisi, Anabilim/Anasanat Dalı başkanlığının görüşü ve EYK kararı ile lisansüstü kontenjanlar artırılabilir.

## ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

### Başvuru ve Kabul

#### Başvuru

**MADDE 8-** (1) Lisansüstü programlara başvurabilmek için adaylar aşağıdaki koşulları sağlamalıdır:

- Lisans veya tezli yüksek lisans mezunu ya da başvuru tarihleri arasında mezun olabilecek durumda olmak,
- Senato tarafından ilgili program için belirlenen (55 puandan az olmamak üzere) ALES puanına sahip olmak veya Yükseköğretim Kurulu tarafından ALES taban puanına karşılık gösterilen GMAT veya GRE sınav sonucuna sahip olmak,

- c) İlgili programlar için Madde 9'da belirtilen yabancı dil yeterliğinin sağlandığını gösteren sınav sonuç belgesine sahip olmak,
- d) Senato tarafından ilgili program için belirlenen özel koşullara sahip olmak,
- (2) Lisans derecesiyle doktora/sanatta yeterlik programlarına başvurabilmek için adaylar aşağıdaki koşulları sağlamalıdır:
- a) En az 3.00/4.00 lisans mezuniyet not ortalamasına veya Yükseköğretim Kurulu tarafından ilgili puana karşılık gösterilen mezuniyet not ortalamasına sahip olmak,
- b) Senato tarafından ilgili program için belirlenen (80 puandan az olmamak üzere) ALES puanına sahip olmak veya Yükseköğretim Kurulu tarafından ALES taban puanına karşılık gösterilen GMAT veya GRE sınav sonucuna sahip olmak,
- (3) Sanat ve Tasarım Fakültesinin, İnteraktif Medya Tasarımı ve Müzecilik programları hariç, Enstitü Anabilim/Anasanat Dallarına öğrenci kabulünde ALES puanı aranmaz. Bunun yerine Aday Tanıtım Dosyası istenir. Aday Tanıtım Dosyası'nın içeriği anasanat dalının önerisi, EYK Kararı ile belirlenerek Enstitü tarafından ilan edilir.
- (4) Tezsiz yüksek lisans programlarına (Anabilim/Anasanat Dalı Kurulunun gerekçeli önerisi, Enstitü kurul kararı ve senato onayı ile ALES puanı aranacak programlar hariç) başvurularda ALES şartı aranmaz.
- (5) Yabancı uyruklu adayların Türkçe eğitim ve öğretim yüksek lisans programlarına başvurularında Türkçe yeterlik belgesi (Türkiye'deki devlet üniversitelerinin dil merkezlerinden veya Yunus Emre Enstitüsünden alınmış en az C1 seviyesinde) istenir. Yurt içi Yükseköğretim Kurumlarının Türkçe eğitim veren lisans/lisansüstü programlarından mezun olan yabancı uyruklu adaylardan Türkçe Dil Yeterlik Belgesi istenmez.
- (6) Başvurularda kullanılan belgeler için Yükseköğretim Kurulunun belirlediği geçerlilik süreleri dikkate alınır. Geçerlilik süresinin belirlenmediği belgeler için ilgili süreler Enstitü Yönetim Kurul kararı ile belirlenir.
- (7) Akreditasyon başvurusu yapacak programlar ile ilgili lisansüstü başvuru şartları Anabilim/Anasanat Dalı Kurulunun görüşü, Enstitü Kurul kararı ve Senatonun onayı ile her program için farklı olarak belirlenebilir.

### **Yabancı Dil Yeterlik**

**MADDE 9-** (1) Türkçe öğrenim yapılan tezli yüksek lisans programlarına başvuru için aşağıda verilen yabancı dil yeterliklerinden biri sağlanmalıdır. *(Bu fıkra 19.12.2024/10-06 sayılı Senato kararı ile değiştirilmiştir.)*

- a) İngilizce veya Anabilim/Anasanat Dalı Kurulunun görüşü ve Enstitü Kurulunun kararı ile ilgili lisansüstü programı için onaylanan yabancı dillerden birinin resmi dil olduğu bir ülkede ilgili dilde eğitim yapılan bir eğitim kurumundan lise, lisans veya lisansüstü diplomalarından birisine sahip olmak,
- b) Yükseköğretim Kurulu ile ÖSYM tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınavlarından en az 50 puan veya eşdeğeri kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından muadil puan almış olmak,
- (2) Yabancı dilde eğitim ve öğretim yapılan yüksek lisans programları için, ilgili programın eğitim dilinde Yükseköğretim Kurulu ile ÖSYM tarafından kabul edilen merkezi yabancı dil sınavlarından ilgili dil için en az 55 puan veya eş değeri kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından muadil bir puan almış olmak veya lisansüstü programı için onaylanan yabancı dillerden birinin resmi dil olduğu bir ülkede ilgili dilde eğitim yapılan bir eğitim kurumundan lise, lisans veya lisansüstü diplomalarından birisine sahip olmak gerekir.
- (3) Doktora programlarına başvurularda aşağıda belirtilen yabancı dil yeterliği sağlanmalıdır:
- a) Eğitim dili Türkçe olan programlar için onaylanan yabancı dillerin birinden Yükseköğretim Kurulu ile ÖSYM tarafından kabul edilen merkezi yabancı dil sınavlarından ilgili dil için en az 55 puan veya eş değeri kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından muadil bir puan almış olmak,

- b) Yabancı dilde eğitim ve öğretim yapılan programlar için, ilgili doktora programının eğitim dilinde Yükseköğretim Kurulu ile ÖSYM tarafından kabul edilen merkezi yabancı dil sınav türlerinden ilgili dil için en az 60 puan veya eş değerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından muadil bir puan almış olmak.
- (4) Lisansüstü programlara başvuruda istenilen yabancı dil sınav puanları için Yükseköğretim Kurulunun belirlediği alt sınırdan az olmamak kaydıyla Anabilim/Anasanat Dalı Kurulunun görüşü, Enstitü Kurul kararı ve senatonun onayı ile her program için farklı taban puan değerleri belirlenebilir.
- (5) Sosyal Bilimler Enstitüsündeki Türkçe öğrenim yapılan tezli yüksek lisans programlarına başvuran adaylardan yabancı dil şartı aranıp aranmayacağı, ilgili anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve ilgili Enstitü Kurulu kararı ile belirlenir. Sosyal Bilimler Enstitüsündeki programlara başvuruda yabancı dil yeterliği aranması durumunda bu maddenin 1'inci fıkrasında verilen yeterliklerden biri sağlanmalıdır. *(Bu fıkra 19.12.2024/10-06 sayılı Senato kararı ile eklenmiştir.)*

### **Başvuruların Alınması**

- MADDE 10-** (1) Bir aday alan içi veya alan dışı olduğuna bakılmaksızın yüksek lisans için en fazla iki, doktora için ise sadece bir programa başvuru yapabilir.
- (2) Adaylar, elektronik ortamda başvurularını gerçekleştirir. Başvurular, akademik takvimde belirtilen lisansüstü başvuru tarihleri arasında aşağıdaki belgeler ile gerçekleştirilir:
- Lisans derecesiyle yüksek lisans veya doktora/sanatta yeterlik programlarına başvuru için lisans diploması/mezuniyet belgesi ve transkript belgesi,
  - Yüksek lisans derecesiyle doktora/sanatta yeterlik programlarına başvuru için lisans ve tezli yüksek lisans diplomaları/mezuniyet belgeleri ile lisans ve yüksek lisans transkript belgeleri,
  - Madde 8'de belirtilen ALES/GRE/GMAT puanı istenilen programlar için ALES/GRE/GMAT sonuç belgesi,
  - Yabancı dil belgesi istenilen programlar için, Madde 9'da belirtilen yabancı dil yeterliğinin sağlandığını gösterir sınav sonuç belgesi,
  - Sanat ve Tasarım Fakültesi programları için Aday Tanıtım Dosyası.
- (3) Başvuru sırasında beyan edilen bilgi ve belgelerin doğru olmaması durumunda adayın başvurusu iptal edilir.

### **Başvuruların Değerlendirilmesi**

- MADDE 11-** (1) Programlara yapılan başvuruların değerlendirilmesi, her akademik yarıyıl öncesi ilgili Anabilim/Anasanat Dalı Kurulunun önerisi ve EYK Kararı ile kurulan aday değerlendirme jürisi tarafından yapılır. Aday değerlendirme jürisi ilgili Anabilim/Anasanat Dalının öğretim üyeleri arasından, yeterli sayıda öğretim üyesi bulunmaması durumunda, eş değer/yakın Anabilim/Anasanat Dallarının öğretim üyeleri veya doktora/sanatta yeterlik unvanına sahip öğretim görevlileri arasından da seçilebilir ve her program için en az 5 (beş) asıl, 2 (iki) yedek öğretim üyesinden oluşur.
- (2) Tezli lisansüstü programlara giriş sınavı notu, yazılı bilim sınavı ve/veya mülakat ile belirlenir. Bilim sınavının yazılı bilim sınavı ve mülakat şeklinde yapılması durumunda yazılı bilim sınavının giriş sınav notu üzerindeki ağırlığı en az %60 olmak zorundadır. Değerlendirmenin herhangi bir aşamasına katılmayan aday başarısız sayılarak sıralamaya alınmaz.
- (3) Adaylar genel başarı notlarına göre sıralanır. Genel başarı notu aşağıda belirtilen esaslara göre hesaplanır:

- a) Tezli yüksek lisans programları için başvuran adayların genel başarı notu, ALES puanının %50'si, lisans AGNO'sunun %10'u ve giriş sınavı notunun %40'ı dikkate alınarak hesaplanır. ALES puanı istenmeyen programlarda genel başarı notu; lisans AGNO ve giriş sınavı başarı notunun yüzdelerle etkisi, ilgili mevzuat kapsamında belirlenen minimum değerlerden az olmamak kaydıyla ilgili Anabilim/Anasanat Dalı Kurulunun görüşü, Enstitü Kurul kararı ve Senato onayı ile belirlenir.
- b) Tezsiz yüksek lisans programlarında genel başarı notu, başvuru esaslarında ALES puanı belirtilmişse ALES puanının %70'i ve lisans AGNO'sunun %30'u, ALES puanı istenmeyen programlar için ise lisans AGNO'su dikkate alınarak hesaplanır.
- c) Doktora/sanatta yeterlik programları için başvuran bütün adayların genel başarı notu, ALES puanının %50'si, lisans ve/veya yüksek lisans AGNO'sunun %10'u ve giriş sınavı notunun %40'ı dikkate alınarak hesaplanır. ALES puanı istenmeyen programlarda genel başarı notu; lisans AGNO ve giriş sınavı başarı notunun yüzdelerle etkisi, ilgili mevzuat kapsamında belirlenen minimum değerlerden az olmamak kaydıyla ilgili Anabilim/Anasanat Dalı Kurulunun görüşü, Enstitü Kurul kararı ve Senato onayı ile belirlenir.
- ç) Sanat ve Tasarım Fakültesine bağlı programların (tezli yüksek lisans, doktora, sanatta yeterlik) değerlendirilmesinde genel başarı notu Aday Tanıtım Dosya puanının %30'u, yüksek lisans için lisans AGNO'sunun, doktora için yüksek lisans AGNO'sunun %10'u ve giriş sınavı notunun %60'ı dikkate alınarak hesaplanır.

(4) Mezun olabilecek durumda olduğunu belgelendirerek başvuru yapan adayların genel başarı notu hesaplanırken başvuru tarihindeki güncel transkript belgesindeki AGNO değeri dikkate alınır. Başvuru sonrası AGNO güncellemesi yapılamaz.

(5) Başarılı sayılabilmek için gereken genel başarı notları, belirtilen taban puanlarından az olmamak kaydıyla, Anabilim/Anasanat Dalı Kurulunun görüşü ve ilgili Enstitü Kurul kararı ile değiştirilebilir. Bir adayın lisansüstü giriş sınavında başarılı sayılabilmesi için genel başarı notunun;

- a) Tezli yüksek lisans programları için en az 60/100 olması gerekir.
- b) Doktora/sanatta yeterlik programları için en az 70/100 olması gerekir.
- c) Doktora/sanatta yeterlik programlarına lisans derecesi ile kabul edilen programlar için 70/100 olması gerekir. **(Bu fıkra 19.12.2024/10-06 sayılı Senato kararı ile eklenmiştir.)**

(6) Lisansüstü programlara giriş sınavı notu öğrenci otomasyon sistemine girilir ve ilgili belgelerle birlikte Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığı tarafından Enstitüye iletilir. İlgili programın ilan edilen kontenjan sayısı kadar asıl ve sıralamaya alınan diğer adaylar yedek olarak ilan edilir.

(7) Alan dışı kontenjanından tezli lisansüstü programı kazanan adaylar için adaya özel bilimsel hazırlık programı uygulanabilir veya bu kapsamdaki adaylar, aday değerlendirme jürisinin önerisi ve EYK kararı ile bilimsel hazırlık programından muaf tutulabilir.

(8) Doktora/sanatta yeterlik/tıpta uzmanlık/dış hekimliğinde uzmanlık/veteriner hekimliğinde uzmanlık/eczacılıkta uzmanlık mezunlarının yüksek lisans/doktora programlarına başvurularında ALES şartı aranmaz. Bu adayların değerlendirme işlemleri için; mezun olunan lisansüstü programa girişteki puan türü veya uzmanlık alanı dikkate alınmaksızın, senato tarafından 55'ten düşük 75'ten yüksek olmamak üzere ALES'e muadil bir puan belirlenir.

Ayrıca bu durumdaki adaylar ilgili yarıyıl için ilan edilen ALES koşulunu sağlayacak şekilde bir ALES belgesine sahip ise bu belgeyle de başvuru yapabilirler.

### **Yatay Geçiş Yoluyla Öğrenci Kabulü**

**MADDE 12-** (1) Yükseköğretim kurumlarının tezli yüksek lisans veya doktora programlarına kayıtlı olan öğrenciler, tezli yüksek lisans veya doktora programları için en geç ikinci yarıyılın sonunda Enstitünün lisansüstü programlarına yatay geçiş yoluyla kabul edilebilirler. *(Bu fıkra 19.12.2024/10-06 sayılı Senato kararı ile değiştirilmiştir.)*

(2) Yatay geçiş yapılabilecek tezli lisansüstü programları ve kontenjanları, Anabilim/Anasanat Dalı Kurulunun görüşü, Enstitü Kurul kararı ve Senato onayı ile belirlenir.

(3) Yatay geçiş başvuruları, akademik takvimde ilan edilen lisansüstü başvuru tarihlerinde yapılır.

(4) Disiplin cezası almış olan veya başarısızlık nedeniyle ilişiği kesilmiş öğrenciler yatay geçiş için başvuru yapamazlar.

(5) Tezli lisansüstü programlarına yatay geçiş yapacak öğrencilerin; ilgili lisansüstü programın yatay geçiş başvuru dönemi için belirlenen asgari başvuru koşullarını sağlamaları ve kayıtlı oldukları programda en az 3.00/4.00 AGNO'ya sahip olmaları gerekir.

(6) Yatay geçiş yapan lisansüstü öğrencilerinin öğrenim süresi, okuduğu üniversitede geçirilen süreler dahil edilerek hesaplanır.

(7) Başvurular Madde 11'de belirtilen esaslara göre değerlendirilir.

### **Tezsiz Yüksek Lisans Programlarından Tezli Yüksek Lisans Programlarına Öğrenci Kabulü**

**MADDE 13-** (1) Üniversite tezsiz yüksek lisans programına devam eden öğrenciler, aynı isimli tezli yüksek lisans programlarına en geç ikinci dönemin sonunda (başvurulacak program için ilgili dönemde belirlenmiş olan asgari şartlara sahip olmak kaydıyla) geçiş talebinde bulunabilirler.

(2) Bu kapsamda başvuru yapacak öğrencilerin; kayıtlı oldukları tezsiz yüksek lisans programında en az 3.00/4.00 AGNO'ya sahip olmaları gerekir.

(3) Bu kapsamda kabul edilecek öğrencilere ilişkin kontenjanlar Anabilim/Anasanat Dalı Kurulunun önerisi ve EYK kararı ile belirlenir.

(4) Başvurular, akademik takvimde ilan edilen lisansüstü başvuru tarihlerine uygun olarak Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığına yapılır. Yapılan başvurular Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığı tarafından Enstitüye iletilir.

(5) Başvurular, öğrencinin ALES puanının %70'i ve lisans AGNO'sunun %30'u dikkate alınarak EYK tarafından değerlendirilir ve sonuçlandırılır.

(6) Geçişi kabul edilen öğrenci en geç iki dönem içerisinde Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığına başvurarak, tezsiz yüksek lisans programında alınan derslerini saydırma talebinde bulunabilir. Ders saydırma işlemi, Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığının görüşü ve EYK kararı ile gerçekleşir. Öğrenci, geçiş yapılan programın Madde 19'da yer alan ders yükü tamamlama kurallarını sağlamak zorundadır.

(7) Tezsiz yüksek lisans programında geçirilen öğrenim süresi, tezli yüksek lisans programındaki öğrenim süresine dâhil edilir. Öğrenci tezli yüksek lisans için belirlenen toplam azami süre içerisinde tez çalışmasını tamamlamak zorundadır.

### **Lisans Derecesi ile Doktora Programlarından Tezli Yüksek Lisans Programlarına Öğrenci Kabulü**

**MADDE 14-** (1) Lisans derecesi ile Üniversite doktora programına kabul edilmiş öğrenciler, en geç dördüncü dönemin sonunda aynı isimli tezli yüksek lisans programına geçiş talebinde bulunabilir.

(2) Bu kapsamda başvuru yapacak öğrencilerin; Madde 19'da belirtilen ders yükünü tamamlamış olması gerekir.

(3) Başvurular, akademik takvimde ilan edilen lisansüstü başvuru tarihlerine uygun olarak Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığına yapılır. Yapılan başvurular Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığı tarafından Enstitüye iletilir.



- (4) Başvurular, EYK tarafından değerlendirilir ve sonuçlandırılır.
- (5) Bu kapsamda geçişi kabul edilen öğrencilerin aldığı tüm dersler sayılır.
- (6) Lisans derecesi ile doktora programında geçirilen öğrenim süresi, tezli yüksek lisans programındaki öğrenim süresine dâhil edilir. Öğrenci tezli yüksek lisans için belirlenen toplam azami süre içerisinde tez çalışmasını tamamlamak zorundadır.

### **Özel Öğrenci Kabulü**

**MADDE 15-** (1) Diğer bir yükseköğretim kurumunda yüksek lisans, doktora/sanatta yeterlik programına kayıtlı olan öğrenciler kayıtlı oldukları Enstitü Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığının onayı ile özel öğrenci olarak Enstitüye başvuru yapabilirler. Başvuru yapan öğrenciler Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığının önerisi ve EYK Kararı ile lisansüstü derslere özel öğrenci olarak kabul edilebilir.

- (2) Özel öğrenci tez çalışması yapamaz ve sadece tezli lisansüstü programlardan ders alabilir.
- (3) Özel öğrenci olarak alınacak dersler ücretli olup, ödenecek ücret her yıl Üniversite Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.
- (4) Özel öğrenci, üniversitedeki öğrencilik haklarından yararlanamaz, ancak akademik imkânlardan yararlanabilir.
- (5) Özel öğrenci bir yarıyıl da yerel kredili en fazla 3 (üç) ders alabilir.
- (6) Özel öğrenci, üniversitenin Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğine ve Uygulama Usul ve Esaslarına tabidir. Bu öğrenciye dönem sonunda başarı durumunu gösteren bir belge verilir.

## **DÖRDÜNCÜ BÖLÜM**

### **İlk Kayıt, Kayıt Yenileme ve Ders Seçimi**

#### **İlk Kayıt İşlemleri**

**MADDE 16-** (1) Öğrenciler akademik takvimde belirlenen kayıt tarihlerinde hak kazandıkları programa kayıtlarını yaptırırlar.

- (2) Kesin kayıt tarihlerinde, tüm adayların istenilen diploma veya mezuniyet belgelerine sahip olmaları zorunludur.
- (3) Asıl ve yedek listelerden kayıt yaptıran öğrencilerin sayısı, kayıt süresi bitiminde program kontenjanının altında kalsa dahi ek kayıt yapılamaz. Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile ek yerleştirme yapılabilir.

#### **Kayıt Yenileme ve Ders Seçimi**

**MADDE 17-** (1) Öğrenciler her yarıyıl başında; ders alma aşamasında ders(ler)e, yeterlik aşamasında yeterliğe, tez aşamasında ise teze ve uzmanlık alan dersine akademik takvimde belirlenen süreler içinde kayıt yaptırmak zorundadır.

- (2) Öğrenimini normal süresi içinde tamamlayamayan öğrenciler, 2547 sayılı Kanunun 46. maddesinde belirtilen koşullara göre ilgili döneme ait öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretlerini ödemek ve varsa geçmiş yarıyıllara ait diğer mali yükümlülüklerini yerine getirmek zorundadır. Akademik takvimde belirtilen tarihlerde, katkı payı ve/veya öğrenim ücretini ödemeyen öğrenciler o dönem için kayıt yaptıramaz ve öğrencilik haklarından yararlanamaz.
- (3) Ders kaydı yaptırılmayan dönemler öğrencilik süresinden sayılır. Bu dönem içerisinde öğrenci mezuniyet başvurusunda bulunamaz, tez izleme raporu veremez ve başarısız sayılır.
- (4) Ders kayıtları yarıyılın ikinci haftasının sonuna kadar tamamlanır.
- (5) Tez danışmanı atanan ve derslerini tamamlayan tüm tezli yüksek lisans öğrencileri, danışmanlarına ait tez ve uzmanlık alan derslerine kayıt takvimi içerisinde kayıt yaptırmak zorundadır.

(6) Tez danışmanı atanan doktora öğrencileri tez öneri aşamasından sonra danışmanı tarafından açılan tez ve uzmanlık alan derslerine kayıt takvimi içerisinde kayıt yaptırmak zorundadır.

(7) Yüksek lisans öğrencilerinin alacağı derslerin en çok ikisi, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olmak kaydıyla, lisans düzeyindeki 3XXX, 4XXX kodlu derslerden oluşabilir.

(8) Aşağıdaki kuralları sağlamak koşuluyla diğer yükseköğretim kurumlarında verilen lisansüstü derslerinden, Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığının görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile ders alınabilir ve bu dersler ilgili Anabilim/Anasanat Dalının tanımlamış olduğu ders yüküne sayılır.

- a) Tezli yüksek lisans programına kabul edilmiş öğrenciler için en fazla 2 (iki) lisansüstü ders, lisans/yüksek lisans öğrenimi sırasında alınmamış ve üniversitenin öğretim programlarında iki dönem üst üste açılmamış olmak,
- b) Doktora/sanatta yeterlik programlarına, yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için en fazla 2 (iki) lisansüstü ders, daha önceki öğrenimi sırasında alınmamış ve üniversitenin öğretim programlarında iki dönem üst üste açılmamış olmak,
- c) Doktora/sanatta yeterlik programlarına lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için en fazla 4 (dört) lisansüstü ders, daha önceki öğrenimi sırasında alınmamış ve üniversitenin öğretim programlarında iki dönem üst üste açılmamış olmak,
- ç) Diğer yükseköğretim kurumlarından ders almak isteyen lisansüstü öğrenciler, en geç üniversitenin yürürlükteki akademik takviminde belirtilen ders kayıt tarihlerinde ilgili süreci başlatır.

(9) Öğreniminin en erken beşinci yarıyılının başında olan Üniversite lisans öğrencileri Shining Star Programı kapsamında lisansüstü ders alabilir. Adayların ders almasına ilişkin koşullar Senato tarafından belirlenir.

## **BEŞİNCİ BÖLÜM**

### **Dersler, Bilimsel Hazırlık**

#### **Derslerin Açılması ve Ders Sorumlulukları**

**MADDE 18-** (1) Her yarıyıl verilecek dersler ve bu dersleri vermek üzere görevlendirilecek öğretim üyeleri, doktora/sanatta yeterlik derecesine sahip öğretim elemanları; Anabilim/Anasanat Dalı Kurulunun görüşü, EYK kararı ile kesinleşir ve ilan edilir.

(2) İlgili dersi verecek öğretim üyesinin bulunmaması durumunda; Anabilim/Anasanat Dalı Kurulunun gerekçeli görüşü ve EYK kararı ile üniversite dışında, doktora/sanatta yeterlik unvanına sahip uzmanlara veya özel yetenek gerektiren programlar için özel yeteneğini ispatlamış şahıslara lisansüstü düzeyde dersler verdirilebilir.

(3) Açılması kabul edilen her ders için asgari olarak yapılması gerekenler;

- a) Yarıyıl sonu sınavları akademik takvimde belirlenen tarihlerde yapılır.
- b) Öğretim elemanı yürüttüğü dersi fiili olarak işler.
- c) Dersten sorumlu öğretim elemanı akademik yarıyıl sonunda derse ait ders dosyasını hazırlamakla sorumludur.
- ç) Yıl içi değerlendirmelerin herhangi birine mazereti nedeniyle katılmayan öğrenciler için “YTÜ Mazeretlerinin Kabulü ve Mazeret Sınavlarının Yapılış Esasları” uygulanır. Öğrenci tarafından mazeret dilekçesinin ve ekinde ilgili belgelerin Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığına sunulması ve bu mazeretin kabul edilmesi gereklidir.
- d) Dersin açılması için, derse kaydolan öğrenci sayısı en az 3 (üç) olmalıdır. Zorunluluk halinde Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığı görüşü ve EYK kararıyla bu sayı yeniden belirlenebilir.

(4) Derslerin AKTS kredileri Anabilim/Anasanat Dalı Kurulunun görüşü, Enstitü Kurul kararı ve Senatonun onayı ile kesinleşir.

### **Ders Yüğü**

**MADDE 19-** (1) Tezli yüksek lisans programı;

- a) Program, en az 21 (yirmi bir) yerel krediden oluşan 7 (yedi) ders ile seminer dersi, araştırma yöntemleri ve bilimsel etik dersi ve tez çalışmasından oluşur.
- b) Program bir eğitim ve öğretim dönemi 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla toplam en az 120 AKTS kredisinden oluşur.

(2) Tezsiz yüksek lisans programı için;

- a) Program, en az 30 (otuz) yerel krediden oluşan 10 (on) ders ile araştırma yöntemleri ve bilimsel etik dersi ve dönem projesi dersinden oluşur.
- b) Öğrenci, dönem projesi dersine en erken ikinci yarıyılın kayıt takviminde kayıt yaptırmak ve dönem sonunda proje raporunu vermek zorundadır.
- c) Program toplam 60 AKTS kredisinden az olmamalıdır.

(3) Doktora/sanatta yeterlik programlarına tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için;

- a) Program, en az 21 (yirmi bir) yerel krediden oluşan 7 (yedi) ders ile seminer dersi, araştırma yöntemleri ve bilimsel etik dersi, yeterlik sınavı, tez önerisi, tez izleme raporları ve tez çalışmasından oluşur.
- b) Program, bir eğitim ve öğretim dönemi 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla en az 240 AKTS kredisinden oluşur.
- c) Yerel kredili olan Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik dersini lisansüstü programlardan daha önce almış olan öğrencilerin bu dersi intibak ettirilebilir.

(4) Doktora/sanatta yeterlik programlarına lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için;

- a) Program, en az 42 (kırk iki) yerel krediden oluşan 14 (on dört) ders ile seminer dersi, araştırma yöntemleri ve bilimsel etik dersi, yeterlik sınavı, tez önerisi, tez izleme raporları ve tez çalışmasından oluşur.
- b) Program, bir eğitim ve öğretim dönemi 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla en az 300 AKTS kredisinden oluşur.

(5) Lisansüstü eğitimin ilk 4 dönemi içerisinde alınması gereken Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik ile Seminer dersi haricindeki 7 (yedi) dersin en az 4 (dört)'ü, öğrencinin kayıtlı olduğu programın müfredatında bulunan derslerden oluşur. Lisans derecesi ile kabul edilmiş doktora öğrencileri için ise lisansüstü eğitimin ilk 6 (altı) dönemi içerisinde alınması gereken Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik ile Seminer dersi haricindeki 14 (on dört) dersin en az 8 (sekiz)'i öğrencinin kayıtlı olduğu programın müfredatında bulunan derslerden oluşur. **(Bu fıkra 19.12.2024/10-06 sayılı Senato kararı ile değiştirilmiştir.)**

(6) Diğer Anabilim/Anasanat Dalında veya diğer yükseköğretim kurumlarında verilen lisansüstü derslerden en fazla 3 (üç), lisans derecesi ile kabul edilmiş doktora öğrencileri için en fazla 6 (altı) ders, öğrencinin lisansüstü öğrenimi süresince almak zorunda olduğu toplam ders yüküne sayılabilir.

(7) Öğrenci, ilk defa kaydolduğu dersler ile devamsızlığı veya başarısızlığı nedeniyle tekrarlayacağı teorik ve uygulamalı derslerin en az %70'ine devam etmek zorundadır.

(8) Yabancı dilde eğitim veren programlara kayıtlı olan öğrenciler tüm derslerini ilgili programın eğitim dilinde almalıdır.

(9) Üniversite lisans programı öğrencilerinin Shining Star Programı kapsamında lisansüstü programından alabilecekleri derslere ilişkin koşullar Senato tarafından belirlenir.

(10) Akreditasyon başvurusu yapacak programların derslerle ilgili özel şartları Anabilim/Anasanat Dalı Kurulunun görüşü, Enstitü Kurul kararı ve Senatonun onayı ile her program için farklı olarak belirlenebilir.

### **Dönem Projesi**

**MADDE 20-** (1) Dönem projesi 2 (iki) saat/hafta uygulama olarak yapılır. Yerel kredisi 0 (sıfır) olup, AKTS değeri 15 (onbeş)'tir. Gün ve saatleri haftalık ders programında belirtilir.

(2) Dönem projesi, EYK tarafından belirlenen Dönem Projesi Uygulama Esaslarına göre yürütülür.

(3) Dönem projesi dersi yarıyıllar dışında açılmaz ve ilgili anabilim dalından alınmak zorundadır.

(4) Dönem projesi dersi başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir.

### **Uzmanlık Alan Dersi ve Tez Yükü**

**MADDE 21-** (1) Uzmanlık alan ve lisansüstü tez dersleri tez aşamasındaki tezli yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlik öğrencileri için danışmanları tarafından açılan derslerdir. Danışman, yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlik öğrencileri için biri yüksek lisans uzmanlık alan dersi ve diğeri doktora/sanatta yeterlik uzmanlık alan dersi olmak üzere iki ayrı uzmanlık alan ve lisansüstü tez dersi açar. Bir danışman farklı Enstitüde danışmanlık yapıyor olsa dahi her yarıyıl bir yüksek lisans ve bir doktora/sanatta yeterlik uzmanlık alan dersinden fazlasını açamaz.

(2) Uzmanlık alan dersi; yüksek lisans için 3 (üç) saat/hafta teorik, doktora için 5 (beş) saat/hafta teorik olarak yapılır. Yerel kredisi 0 (sıfır) olup, yüksek lisans için AKTS değeri 20 (yirmi), doktora için 60 (altmış)'tır. Gün ve saatleri haftalık ders programında belirtilir.

(3) Tez dersi 1 (bir) saat/hafta uygulama olarak yapılır. Yerel kredisi 0 (sıfır) olup, AKTS değeri yüksek lisans için 40 (kırk), doktora için 120 (yüz yirmi)'dir. Gün ve saatleri haftalık ders programında belirtilir.

(4) Tez danışmanı atan ve derslerini tamamlayan tezli yüksek lisans öğrencileri ve tez öneri aşamasını başarmış doktora öğrencileri danışmanı tarafından açılan lisansüstü tez ve uzmanlık alan derslerine kayıt takvimi içerisinde kayıt yaptırmak zorundadır. Bu dersler yıl boyunca ve akademik yarıyıllardan bağımsız olarak danışmanlığı devam eden öğrencinin azami öğrenim süresi boyunca devam eder.

(5) Tez çalışmasının ikinci danışmanla birlikte yürütüldüğü durumlarda, uzmanlık alan ve lisansüstü tez dersleri danışman tarafından açılır.

(6) Uzmanlık alan dersleri dönem sonunda Teze Devam Başarılı (TD)/Teze Devam Başarısız (TDZ)/Teze Devamsız Başarısız (TZZ) şeklinde değerlendirilir.

(7) Lisansüstü tez dersleri dönem sonunda Teze Devam Başarılı (TD)/Teze Devam Başarısız (TDZ)/Teze Devamsız Başarısız (TZZ) şeklinde değerlendirilir.

### **Seminer**

**MADDE 22-** (1) Seminer dersi 2 (iki) saat/hafta uygulama olarak yapılır. Yerel kredisi 0 (sıfır) olup, AKTS değeri 5 (beş)'tir. Gün ve saatleri haftalık ders programında belirtilir.

(2) Seminer dersine en erken ikinci yarıyıldan kaydolunabilir.

(3) Seminer dersine kayıtlı öğrenciler dersin %70'ine devam etmek zorundadır. Devam koşulunu sağlamayan bir öğrenci devamsızlıktan başarısız sayılır.

(4) Seminer yürütücüsü bildiri, makale, yüksek lisans ya da doktora tezinin düzeni, yazımı ve topluluk önünde sunulması gibi konularda öğrencilere bilgi verir.

(5) Seminer dersine kayıtlı bir öğrenci, seminer yürütücüsü tarafından belirlenen bir ya da birkaç güncel konuda seminer hazırlar. Tez danışmanı atan öğrenciler için seminer konusu tez danışmanı tarafından belirlenebilir.

(6) Seminer dersi, ilgili anabilim dalından alınmak zorunda olup ders başarı notu yüksek lisans seviyesi için en az CB ve doktora seviyesi için en az BB'dir ve AGNO'ya dahil edilmez.

### **Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik Dersi**

**MADDE 23-** (1) Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik dersi 2 (iki) saat/hafta teorik olarak yapılır. Yerel kredisi 2 (iki) olup, AKTS değeri 2.5 (iki buçuk)'tur. Gün ve saatleri haftalık ders programında belirtilir.

(2) Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik dersine kayıtlı öğrenciler dersin %70'ine devam etmek zorundadır. Devam koşulunu sağlamayan bir öğrenci devamsızlıktan başarısız sayılır.

(3) Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik dersi bilimsel araştırmaların süreç ve tekniklerini, bilimsel çalışmalarda uyulması gereken etik konularını kapsar.

(4) Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik dersi başarı notu yüksek lisans seviyesi için en az CB ve doktora seviyesi için en az BB'dir ve AGNO'ya dahil edilmez.

### **Bilimsel Hazırlık Programı**

**MADDE 24-** (1) Alan dışı olarak yüksek lisans veya doktora/sanatta yeterlik programlarına kayıt hakkı kazanan adayların eksikliklerini gidermek amacıyla aday değerlendirme jürisi tarafından belirlenen bilimsel hazırlık programı uygulanır. Alan içi ve alan dışı tanımları, Anabilim/Anasanat Dalı Kurulunun görüşü, Enstitü Kurul kararı ve Senato onayı ile ilgili programlar için yeniden belirlenebilir.

(2) Alan içi olarak yüksek lisans veya doktora/sanatta yeterlik programlarına kayıt hakkı kazanan diğer yükseköğretim kurumlarından mezun adayların eksikliklerini gidermek amacıyla aday değerlendirme jürisi önerisi, Anabilim/Anasanat Dalı Başkanının uygun görüşü tutanakla Enstitüye iletilir ve EYK kararı ile bilimsel hazırlık programı uygulanabilir.

(3) Her bir adaya özel, yüksek lisans öğrencileri için lisans; doktora öğrencileri için ise lisans ve/veya yüksek lisans derslerinden oluşan bilimsel hazırlık programı belirlenir. Adaya özel olarak belirlenen daha önceden aldığı ve başarılı olduğu derslerin dışındaki dersleri içeren bilimsel hazırlık programı tanımlanarak ilgili Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığınca belirlenen takvim içerisinde öğrenci otomasyon sistemine girilir.

(4) Bilimsel hazırlık programında geçirilecek süre en çok 2 (iki) yarıyıldır. Yaz öğretimi bu süreye dahil edilmez. Bu süre dönem izinleri dışında uzatılamaz ve süre sonunda başarılı olamayan öğrencinin ilişkisi kesilir. Bu programda geçirilen süre yüksek lisans veya doktora programı sürelerine dahil edilmez.

(5) Bilimsel hazırlık programı en fazla 5 (beş) dersten oluşur. Bilimsel hazırlık programındaki dersler, ilgili lisansüstü programı tamamlamak için gerekli görülen derslerin yerine sayılamaz. Bu derslerden alınan notlar lisansüstü AGNO hesabına dâhil edilmez.

(6) Bilimsel hazırlık programındaki lisansüstü öğrenciler, bilimsel hazırlık derslerinin yanı sıra lisansüstü derslerden her dönem için en fazla 2 (iki) ders alabilirler.

(7) Lisans seviyesindeki bilimsel hazırlık dersleri için dersin başarı notu en az CC (2.00/4.00) ve yüksek lisans seviyesindeki bilimsel hazırlık dersleri için başarı notu ise en az CB (2.50/4.00) olmak şartıyla başarı notları AGNO'ya dahil edilmez.

## **ALTINCI BÖLÜM**

### **Ölçme ve Değerlendirme, Sınavlar, Ders Saydırma**

#### **Ölçme ve Değerlendirme**

**MADDE 25-** (1) Başarı değerlendirmesi ile ilgili hususlar;

- Bir öğrencinin bir dersten sağlayacağı başarının değerlendirilmesinde, o derse ait yarıyıl içi çalışmalarında sağladığı 100 (yüz) tam not üzerinden verilen yarıyıl içi notu ve 100 (yüz) tam not üzerinden verilen yarıyıl sonu sınav notu dikkate alınır.
- Başarının ölçülmesinde yarıyıl sonunda dersin bütünüyle ilgili bir sınav yapılır. İlgili dersin öğretim elemanı tarafından, ilk derste, ders değerlendirme sistemiyle ilgili bilgilendirme yapılır. Dersler için toplamı %100 olmak üzere, yarıyıl içi notunun %60'ı ve yarıyıl sonu sınav notunun %40'ı dikkate alınarak ders başarı notu hesaplanır.

- c) Yarıyıl içi değerlendirmelerde öğrenciler, ara sınava ve yarıyıl içi çalışmalarına (dersin niteliğine göre eskiz/proje/performans/ödev vb. veya ikinci bir ara sınav) tabi tutulurlar. Ancak, özel yetenek sınavı ile lisans programına öğrenci alan lisansüstü programlarda yarıyıl içi notu, öğretim elemanının takdirine göre, en az iki proje/performans ve en az 3 (üç) ödev/eskiz çalışmaları ile hesaplanır.
- ç) Dönem projesi ve seminer dersleri için yarıyıl içi sınavı yapılması zorunlu değildir. Yarıyıl sonu sınavı ise çalışmanın türüne bağlı olarak yazılı ve sözlü sınav vb. şekilde olabilir.
- d) Devam koşulunu sağlamayan öğrencilerin başarı notu F0'dır.
- e) Öğrencinin bir dersten başarılı sayılabilmesi için o dersin yarıyıl sonu sınavına katılması zorunludur. Aksi takdirde, öğrencinin başarı notu FF'dir. Harfli başarı notları ve karşılık gelen başarı katsayıları aşağıdaki şekildedir:

Yüksek Lisans	Doktora	Harf Başarı Notu	Yüzlük Başarı Notu	Dörtlük Başarı Notu
Başarılı	Başarılı	AA	90-100	4.00
		BA	80-89	3.50
		BB	70-79	3.00
Başarısız	Başarısız	CB	60-69	2.50
		CC	50-59	2.00
		DC	40-49	1.50
		DD	30-39	1.00
		FD	20-29	0.50
		FF	00-19	0.00
		F0	Devamsız	0.00
		Geçti/Yeterli	G	Dönem projesinde başarılı
Kaldı/Yetersiz	K	Dönem projesinde başarısız	-	
Muaf	M	Daha önce alınmış olan ve/veya denklikleri kabul edilerek EYK kararları ile muaf olunan	-	
Eksik	E	Dersi veren öğretim elemanının kabul edilebilecek geçerli bir nedenle ders başarı notunu girememesi*	-	
Teze Devam Başarılı	TD	Tez ve uzmanlık alan derslerinde başarılı	-	
Teze Devam Başarısız	TDZ	Tez ve uzmanlık alan derslerine devam eden başarısız	-	
Teze Devamsız Başarısız	TZZ	Tez ve uzmanlık alan derslerinde devamsız başarısız	-	

\*Akademik takvimde ilan edilen yarıyıl sonu sınav not giriş tarihleri bitiminden sonraki on beş iş günü içerisinde anabilim dalı başkanlığı aracılığıyla Enstitüye iletilmeyen notlar uzmanlık alan ve tez derslerinde TDZ, diğer dersler için FF olarak işlenir.

(2) Bir dersten başarılı sayılabilmek için başarı notunun; yüksek lisans programlarında en az CB (2.50), doktora/sanatta yeterlik programlarında ise en az BB (3.00) olması gerekir.

(3) AGNO, başarılı olunan her dersten alınan başarı notunun sayısal değerinin o dersin yerel kredisi ile çarpımından elde edilen değerlerin toplamının bu derslerin yerel kredilerinin toplamına bölünmesi ile bulunan değerdir. Sonuç, tam sayıdan sonraki üçüncü hane yuvarlatılarak iki hane ile belirtilir.

(4) Alınan tüm dersler öğrenci not çizelgesinde bulunur. AGNO öğrencinin sadece başarılı olduğu dersler dikkate alınarak hesaplanır.

(5) Öğrenciler, AGNO'larını yükseltmek amacıyla başarılı oldukları dersi en fazla bir kez daha alabilir. Ders başarı notu AA olan dersler yeniden alınmaz. Tekrarlanan derste önceki not ne olursa olsun, alınan son not geçerlidir.

### **Sınav Sonuçlarına İtiraz**

**MADDE 26-** (1) Öğrenci, aldığı herhangi bir derse ait yarıyıl içi değerlendirme, yarıyıl sonu ve doktora yeterlik sınav sonucunun ilan tarihinden itibaren 7 (yedi) gün içinde ilgili Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığına bir dilekçeyle başvurarak itirazını yapabilir.

(2) Yarıyıl içi değerlendirme ve yarıyıl sonu sınavlarına yapılan itirazlar için ilgili Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığı tarafından ilgili öğretim üyesinin de aralarında bulunduğu 3 (üç) kişilik bir komisyon oluşturulur. Komisyon maddi bir hata yapıp yapılmadığını 7 (yedi) gün içerisinde inceleyerek sonucu Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığına iletir. İnceleme sonucu, Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığı tarafından öğrenciye bildirilir.

(3) Doktora yeterlik sınavlarına yapılan itirazlar için doktora yeterlik komitesi (gerektiğinde EYK) tarafından 3 (üç) kişilik bir komisyon oluşturulur. Komisyon maddi bir hata yapıp yapılmadığını 7 (yedi) gün içerisinde inceleyerek sonucu Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığına iletir. İnceleme sonucu, Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığı tarafından öğrenciye bildirilir ve inceleme evrakı Enstitüye iletir.

(4) Notun düzeltilmesinin gerektiği durumlarda düzeltme işlemi EYK kararıyla yapılır.

(5) Öğrenci, yapılan ilk inceleme sonucunun kendisine bildirilmesinden itibaren 7 (yedi) gün içerisinde Enstitüye dilekçeyle başvurarak inceleme sonucuna itiraz edebilir. Enstitü tarafından gerekli görülmesi durumunda yeniden inceleme yaptırılabilir.

### **Ders Saydırma**

*(Bu madde 19.12.2024/10-06 sayılı Senato kararı ile değiştirilmiştir.)*

**MADDE 27-** (1) Yatay geçiş yapmak veya yükseköğretim kurumlarının lisansüstü programlarından kayıt silmek sebebiyle Üniversite lisansüstü programlarına kayıt yapılması durumunda en fazla 3 (üç) ders, ders yüküne saydırılabilir. Bu durumda, lisansüstü seviyesinde alınan dersin başarı notunun başvuru program için geçerli olan minimum başarı notunu sağlaması gerekir.

(2) Enstitü programlarından herhangi bir nedenle kaydı silinen öğrencilerin aynı programa veya aynı isimli lisans derecesi ile doktora programına kayıt hakkı kazanmaları durumunda, Madde 19'da yer alan ders yükü tamamlama kurallarına uygun olacak şekilde aldığı dersler öğrencinin ders yüküne sayılabilir.

(3) Doktora/sanatta yeterlik programlarından mezuniyet yayın şartını sağlayamama nedeniyle azami süre sonunda kaydı silinen öğrencilerin, aynı danışman tarafından verilen kabul mektubu ile aynı programa kaydolması ve aynı konuda devam etmesi durumunda, Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığının görüşü ve EYK kararıyla dersleri, doktora yeterlik sınavı ve tez önerisi intibak ettirilebilir.

(4) Öğrencinin lisansüstü seviyede almış ve başarmış olduğu Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik dersi, yukarıda belirtilen ders saydırma işlemlerine ek olarak sadece yine bu ders yerine yapılır.

(5) Ders saydırma işlemi yaptırmak isteyen tezli yüksek lisans veya doktora öğrencisi, Üniversitede bir programa kayıt yaptırdığı tarihten itibaren 4 (dört) dönem içerisinde (bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç), lisans derecesi ile doktora programı öğrencisi 6 (altı) dönem içerisinde (bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç), tezsiz yüksek lisans öğrencisi 2 (iki) dönem içerisinde saydırmak istediği ders/derslerin ders müfredatı ile Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığına bir dilekçe ile başvurur. Ders saydırma işlemi Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığı önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile sonuçlandırılır.

(6) Not dönüşüm işlemlerinde senato tarafından belirlenen not dönüşüm tablosu kullanılır.

## YEDİNCİ BÖLÜM

### Danışman Atama, Tez Yazımı ve Teslimi, Tez Sınavı

#### Danışman Ataması

**MADDE 28-** (1) Enstitü Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığı önerisi ve EYK onayıyla öğrencilere tez danışmanı atanır. Danışmanlık görevi tez danışmanı atanıncaya kadar, Enstitü Anabilim/Anasanat Dalı Başkanı tarafından yapılır.

(2) Öğrenci ve ilgili öğretim üyesinin talebi, Anabilim/Anasanat Dalı görüşü ve EYK kararı ile tezli yüksek lisans programlarında, en geç birinci, doktora programlarında ise en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar tez danışmanı ataması yapılır. Bu süre sonunda danışmanı atanmayan öğrenciler için Enstitü Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığı önerisi, EYK kararı ile danışman ataması yapılır.

(3) Tez danışmanı, Anabilim/Anasanat Dalı öğretim üyeleri arasından atanır. Öğretim üyelerinin doktora tez danışmanı olarak atanabilmesi için danışmanlığında en az bir başarıyla tamamlanmış yüksek lisans tezini yürütmüş olması gerekmektedir.

(4) Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda atanacak ikinci tez danışmanı; danışmanın önerisi, Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığı görüşü ve EYK Kararı ile doktora/sanatta yeterlik unvanına sahip öğretim elemanları, Üniversiteden emekli öğretim elemanları veya yükseköğretim kurumları dışındaki kurum ve kuruluşlarda görev yapan doktora/sanatta yeterlik unvanına sahip kişiler arasından atanabilir.

(5) Danışman değişikliği, öğrencinin ve danışmanın talebi, Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığı görüşü ve EYK kararı ile gerçekleşir.

(6) Danışman veya öğrenciden herhangi birinin değişiklik talebi durumunda Anabilim/Anasanat Dalı Kuruluna yazılı başvuru, Anabilim/Anasanat Dalı Kurulunun gerekçeli görüşü ve EYK kararı ile danışman değişikliği gerçekleştirilir.

(7) İkinci danışmanın değişikliği/iptali danışmanın talebi, Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığı görüşü ve EYK kararı ile gerçekleşir. Tez savunma sınavının yapılacağı dönemde ikinci danışman değişikliği/iptali yapılamaz.

(8) Öğrencinin birinci derece yakınları danışman/ikinci danışman olarak atanamaz.

#### Tez Yazımı

**MADDE 29-** (1) Tezler Enstitünün belirlediği yazım kurallarına uygun olarak hazırlanmalıdır.

(2) Yabancı dilde öğretim yapılmayan programlarda tezler, öğrencinin, danışmanın ve TİK üyelerinin ilgili dil yeterliği olmak koşulu ile Anabilim/Anasanat Dalı Başkanının uygun görüşü ve EYK kararıyla ilgili yabancı dilde yazılabilir.

(3) Yabancı dilde hazırlanacak olan tezin, jüri üyelerinin Yükseköğretim Kurulu tarafından yayımlanan ve yürürlükte olan yükseköğretim kurumlarında yabancı dilde eğitim ve öğretim yapılmasında uyulacak esasların belirtildiği yönetmelik uyarınca yabancı dilde ders verebiliyor olma şartını sağlamaları gerekir.

(4) Yabancı dilde hazırlanacak çalışmalarda, tez öneri sınavının, tez izleme raporlarının, tez savunma sınav sunumunun ve tezin de ilgili dilde hazırlanması ve yapılması zorunludur.

(5) Türkçe öğrenim yapılan lisansüstü programlarda yabancı dilde tez hazırlamak isteyen öğrencilerin, Madde 9'da belirtilen yabancı dilde eğitim ve öğretim yapan programların başvurularındaki yabancı dil puan şartını sağlamaları gerekmektedir.

(6) Doktora tez çalışması, Enstitü Doktora Tezlerinin Bilimsel Makalelerden Hazırlanmasına İlişkin Uygulama Esasları uyarınca bilimsel yayınlardan da hazırlanabilir.



## Tez Çalışmasının Teslimi ve Tez Sınavı

**MADDE 30-** (1) Öğrenci, Enstitünün tez yazım kurallarına uygun olarak tezini hazırlar ve mezuniyet takviminde belirlenen süreler içerisinde Enstitüye iletilmek üzere intihal yazılım programına, tezdin üretilmiş yayınlarını ise e-Enstitüye yükler. Danışman, öğrencinin mezuniyet yayın şartını sağladığını, tezin orijinal ve savunulabilir olduğunu taahhüt ederek sistem üzerinden onay verir.

(2) Enstitü söz konusu teze ilişkin orijinallik raporunu alarak danışmana ve jüri üyelerine gönderir. Rapordaki verilerde intihal tespiti halinde gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tez EYK'ye alınır.

(3) EYK tarafından tez jüri üyelerinin belirlendiği tarihten itibaren en geç 1 (bir) hafta içerisinde, öğrenci hazırlamış olduğu tezini ve tezdin üretilmiş yayınlarını jüri üyelerine tutanakla teslim eder.

(4) Tez savunma sınavı, tezin jüri üyelerine tesliminden itibaren en geç 1 (bir) ay içinde Enstitülerin uygun göreceği sınav salonlarında yapılır. Sınavın ne zaman yapılacağı, danışmanın önerisi gözetilerek Enstitü Müdürlüğüne belirlenir ve tez jüri üyelerine yazılı olarak bildirilir. Tez savunma sınav tarih ve yer bilgisi ilgili Anabilim/Anasanat Dalı tarafından, öğretim elemanlarına, lisansüstü öğrencilerine ve alanın uzmanlarına duyurularak dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

(5) Haklı ve geçerli mazeretleri nedeniyle jüriye katılamayacak olan üyeler katılmama gerekçelerini tezi teslim aldıkları tarihten itibaren en geç 1 (bir) hafta içinde yazılı olarak Enstitüye bildirirler. Mazereti kabul edilen jüri üyesinin yerine yedek üye jüriye asıl üye olarak atanır.

(6) Jüri üyeleri, tezi bilimsel ve biçimsel yönden, tez ile birlikte sunulan yayınları ise tez çalışmasından üretilip üretilmediği açısından inceleyerek kişisel raporlarını hazırlar.

(7) Tezin bilimsel olarak savunmaya uygun bulunması ve yayınların tez çalışmasından üretildiğinin oy çokluğu/oy birliği ile kabulü durumunda öğrenci tez savunma sınavına alınır. Tez savunma sınavı en az 60 dakika olup tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümlerinden oluşur. Karar aşamasında öğrenci ve dinleyiciler sınav salonundan dışarı çıkarılır.

(8) Öğrenci savunma sınavına alınmadan önce, tezin bilimsel olarak savunmaya uygun olmadığı veya yayınların tez çalışmasından üretilmediğinin oy çokluğu/oy birliği ile tespit edilmesi durumunda öğrenci tez savunma sınavına alınmayarak başarısız sayılır. Bu durum ayrıntılı bir tutanakla Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığı aracılığıyla Enstitüye iletilir.

(9) Tez savunma sınavı bir ay içerisinde yapılmazsa, Enstitü onayı ile yedek jüri üyelerinin katılımı sağlanır ve ilk 1 (bir) ayı takip eden 2 (iki) hafta içinde tez savunma sınavı yapılır.

(10) Tez savunma sınavından sonra, jüri tez hakkında oy çokluğu/oy birliğiyle kabul, ret veya düzeltme kararı verir ve bunu bir tutanakla belgeler. Tezin oy çokluğuyla kabul edilmesi durumunda ret oyu veren jüri üyesi/üyeleri tarafından görüşleri içeren gerekçeli ayrıntılı bir rapor hazırlanır. Düzenlenen belge Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığı aracılığı ile Enstitüye iletilir.

(11) Tez hakkında düzeltme kararı verilen öğrenciye bir defaya mahsus olmak üzere yüksek lisans için en fazla 3 (üç) ay, doktora/sanatta yeterlik için en fazla 6 (altı) ay süre verilir. Öğrenci bu süre içinde düzeltilmiş tezini danışmana ve jüri üyelerine ileterek e-Enstitü üzerinden taahhüt onayı verir. Danışman, öğrencinin tezinin orijinal ve savunulabilir olduğunu taahhüt ederek sistem üzerinden onay verir. Sınav tarih ve yer bilgisi danışman tarafından Enstitüye iletilir. Tez, önerilen sınav tarihinde ve sınav yerinde aynı jüri önünde yeniden savunulur. Tezin ikinci kez teslimi sonrasındaki süreler için Madde 30-(4)'den itibaren ilgili hükümler uygulanır.

(12) Jüri tarafından hazırlanan kişisel raporlar ve ortak tutanak, tez sınavını izleyen 3 (üç) iş günü içinde Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığınca Enstitüye iletilir.

(13) Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin ilişkisi kesilir.

## SEKİZİNCİ BÖLÜM

### Doktora/Sanatta Yeterlik, Tez Öneri ve Tez İzleme

#### **Yeterlik Sınavı**

- MADDE 31-** (1) Yeterlik sınavı, yerel kredili/kredisiz derslerini tamamlayan öğrencinin alanındaki temel konular ve kavramlar ile doktora çalışmasıyla ilgili bilimsel araştırma derinliğine sahip olup olmadığının ölçülmesidir. Bir öğrenci bir yılda en fazla iki kez yeterlik sınavına girer.
- (2) Yeterlik sınavları EYK kararı ile belirlenen takvime göre güz ve bahar yarıyıllarında olmak üzere yılda iki defa yapılır.
- (3) Yeterlik sınavları, doktora/sanatta yeterlik komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür.
- (4) Programın öngördüğü ders/yerel kredi koşullarını sağlayan;
- a) Tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler, en geç beşinci yarıyıl sonuna kadar,
- b) Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler, en geç yedinci yarıyıl sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadır.
- (5) Yeterlik sınavı başarılı/başarısız olarak değerlendirilir. Sınava girmeyen öğrenci başarısız sayılır.
- (6) Yeterlik sınavına girmeyen veya başarısız olan öğrenci bir sonraki yarıyılda tekrar sınava alınır. Yeterlik sınavında ikinci kez başarısız olan öğrencinin ilişkisi kesilir.
- (7) Öğrenci yeterlik sınavı için başvurusunu e-Enstitü üzerinden yapar. Enstitü, sınava girecek öğrencilerin listesini Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığına bildirir.
- (8) Yeterlik sınavları öğretim elemanları, lisansüstü öğrencilerin ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.
- (9) Yeterlik sınavı, yazılı sınav ve sözlü sınav olmak üzere iki bölümden oluşur.
- (10) Yazılı sınav, yeterlik sınav jürisi tarafından yapılır.
- a) Yeterlik yazılı sınavı, Anabilim/Anasanat Dalı bünyesinde oluşturulan program için tanımlanan lisansüstü düzeyindeki dersleri kapsar.
- b) Yazılı sınav en fazla 120 dakikadır.
- (11) Öğrenci yeterlik yazılı sınavından en az 70/100 puan almalıdır. Yeterlik yazılı sınavdan başarılı olamayan öğrenci sözlü sınava giremez.
- (12) Yeterlik sözlü sınavından en az 50/100 puan alınmalıdır.
- (13) Yeterlik yazılı ve sözlü sınav aritmetik ortalaması en az 70/100 puan olmalıdır.
- (14) Yeterlik yazılı ve sözlü sınavlarının her birinden en az gerekli puan koşulunu sağlayamayan öğrenci başarısız sayılır.
- (15) Başarısız olan öğrenci bir sonraki sınav döneminde yeniden sınava başvurur ve başarısız olduğu bölümden sınava tabii tutulur. Başvuru yapmayan veya sınava girmeyen öğrenci yeterlik sınavından ikinci kez başarısız sayılır. İkinci kez başarısız olan öğrencinin ilgili program ile ilişkisi kesilir.
- (16) Sınav evrakları yeterlik sözlü sınavını takip eden 3 (üç) gün içinde Anabilim/Anasanat Dalı tarafından, tutanakla Enstitüye iletilir.
- (17) Sınavlar Enstitü tarafından belirlenen tarihler içerisinde doktora/sanatta yeterlik komitesinin ilan ettiği tarih ve yerde yapılır.
- (18) Yeterlik sınav jürisi, yeterlik sınavını başaran bir öğrencinin, ders yükünü tamamlamış olsa bile, toplam kredi miktarının üçte birini geçmemek şartıyla fazladan ders/dersler almasını isteyebilir. Öğrenci, Enstitü kararıyla belirlenecek dersleri başarmak zorundadır.

#### **Doktora/Sanatta Yeterlik Tez Önerisi Savunması**

- MADDE 32-** (1) Doktora yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci, en geç 6 (altı) ay içinde, yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini yazılı olarak savunma tarihinden 15 (onbeş) gün önce tez izleme komitesine iletir ve e-Enstitü

üzerinden başvurusunu yapar. Tez öneri savunması danışman tarafından oluşturulan toplantı tarihinde tüm üyelerin hazır bulunduğu komite önünde sözlü olarak gerçekleştirilir.

(2) Tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabul, düzeltme veya reddine salt çoğunlukla karar verir. Düzeltme için öğrenciye bir ay süre verilir ve öğrenci yeniden tez öneri savunmasına alınır. Bu süre sonunda kabul veya ret yönünde salt çoğunlukla verilen karar, Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığına bir tutanak ile iletilerek toplantı tarihinden itibaren en geç 3 (üç) iş günü içinde Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığınca Enstitüye bildirilir.

(3) İkinci kez tez öneri savunmasına girecek öğrenci, tez önerisinden başarısız olduğu tarihten itibaren, programa aynı danışmanla devam etmek isterse 3 (üç) ay içinde, danışmanını ve tez konusunu değiştirmek isterse 6 (altı) ay içinde yeniden tez önerisi savunmasına alınır. Danışmanın ve tez konusunun değişmesi durumunda yeni bir tez izleme komitesi oluşturulur.

(4) Süresi içerisinde tez önerisini yazılı olarak vermeyen, savunma yapmayan veya tez önerisi reddedilen öğrenci, tez öneri savunmasından başarısız sayılır.

(5) Bir öğrenci en fazla iki kez tez öneri savunmasına girebilir. Tez öneri aşamasında iki defa başarısız bulunan öğrencinin ilişkisi kesilir.

(6) Tez öneri savunmasından başarılı olan öğrenci tez konusunu değiştirmesi durumunda, tez konusunun EYK kararı ile değişmesinden itibaren aynı danışman ile 3 (üç) ay içinde, tez konusu ile birlikte danışmanını da değiştirmesi durumunda ise 6 (altı) ay içinde yeniden tez öneri savunmasına alınır. Bu sürelerde tez önerisini yazılı olarak vermeyen, savunma yapmayan veya tez önerisi reddedilen öğrenci, tez öneri savunmasından başarısız sayılır.

### **Doktora/Sanatta Yeterlik Tez İzleme**

**MADDE 33-** (1) Tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesi, Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık ayları arasında birer defa olmak üzere yılda iki kez toplanmak zorundadır.

(2) Tez izleme komite toplantılarını, tez danışmanı organize eder.

(3) Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir ay önce komite üyelerine tez çalışmasının gelişimi ile ilgili yazılı bir rapor iletir. Başvuru, e-Enstitü aracılığıyla öğrenci tarafından yapılır ve danışmanın belirleyeceği toplantı tarihinde tüm üyelerin hazır bulunduğu komite önünde sözlü olarak tez izleme raporu sunulur. Bu raporda, yapılan çalışmalar ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez çalışması, komite tarafından başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Verilen karar, Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığına bir tutanak ile iletilerek toplantı tarihinden itibaren en geç 3 (üç) iş günü içinde Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığınca Enstitüye bildirilir.

(4) Süresi içerisinde tez çalışmasının gelişimi ile ilgili yazılı bir rapor sunmayan veya değerlendirme raporu Enstitüye iletilmeyen öğrenci, tez izleme raporundan başarısız sayılır. Tez izleme başvurusu yapmış öğrencinin mazereti oluşması durumunda, mazeretin olduğu tarihten itibaren en geç 15 (on beş gün) içinde Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığına bir dilekçeyle başvurur. Anabilim/Anasanat Dalı başkanlığının görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla öğrenci ilgili dönem tez izleme raporundan muaf tutulabilir.

(5) Tez izleme raporundan üst üste 2 (iki) kez veya aralıklı olarak 3 (üç) kez başarısız bulunan öğrencinin ilişkisi kesilir.

## **DOKUZUNCU BÖLÜM**

### **Danışman, Jüri, Görev ve Sorumluluklar**

#### **Danışman Öğretim Üyesinin Görev ve Sorumlulukları**

**MADDE 34-** (1) Tez danışmanı, öğrencisinin ilgi alanları ve becerileri doğrultusunda bilgiye ulaşma, bilgi üretme ve değerlendirme yeteneğinin gelişmesine katkıda bulunur ve güncel araştırma konularını dikkate alarak çalışma konusu seçiminde öğrencisini yönlendirir.

(2) Periyodik olarak öğrenci ile bir araya gelerek çalışmanın durumunu ve elde edilen sonuçları değerlendirir, araştırmanın hedeflerine ulaşip ulaşmadığını belirler ve tezin düzenli olarak yazılmasını denetler.

(3) Doktora programlarında öğrencinin TİK toplantılarını organize eder.

### **Yüksek Lisans Tez Jürisi**

**MADDE 35-** (1) Yüksek lisans tez jürisi, tez danışmanı ve Enstitü Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığının önerisi ve EYK kararı ile belirlenir.

(2) Yüksek lisans tez jürisi, öğrencinin tez danışmanı ile en az biri üniversite dışından olmak üzere toplam 3 (üç) öğretim üyesinden oluşur.

(3) Ayrıca ikinci danışman varsa, oy hakkı olmaksızın yüksek lisans tez jürisinde yer alabilir.

(4) Öğrencinin birinci derece yakınları jüri üyesi olarak atanamaz.

### **Doktora Tez Jürisi**

**MADDE 36-** (1) Doktora tez jürisi, tez danışmanı ve Enstitü Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığının önerisi ve EYK kararı ile belirlenir.

(2) Doktora tez jürisi, 3 (üç)'ü öğrencinin tez izleme komitesinde yer alan öğretim üyeleri ve üniversite dışından en az bir üye olmak üzere toplam beş asıl öğretim üyesinden oluşur. Üniversite içi ve dışından birer öğretim üyesi olmak üzere en az iki yedek üye de belirlenir.

(3) İkinci danışman varsa, oy hakkı olmaksızın doktora tez jürisinde yer alabilir.

(4) Mazeretleri nedeniyle tez savunma sınavına katılmayacak olan üyeler gerekçelerini tezi teslim aldıkları tarihten itibaren en geç bir hafta içinde yazılı olarak Enstitüye bildirirler. Mazereti kabul edilen jüri üyesinin yerine uygun yedek üye jüriye asıl üye olarak atanır.

(5) Öğrencinin birinci derece yakınları jüri üyesi olarak atanamaz.

### **Doktora/Sanatta Yeterlik Komitesi**

**MADDE 37-** (1) Doktora/sanatta yeterlik komitesi, Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığı tarafından önerilen öğretim üyeleri arasından EYK kararıyla belirlenen, yeterlik sınavlarını düzenlemekten sorumlu komitedir.

(2) Komite 5 (beş) öğretim üyesinden oluşur ve 3 (üç) yıl süreyle görev yapar.

(3) Görev süresi dolmadan komiteden ayrılan öğretim üyesinin yerine yeni bir öğretim üyesi, Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığının önerisi ve EYK kararı ile kalan süreyi tamamlamak üzere atanır.

(4) Doktora/sanatta yeterlik komitesi, yeterlik yazılı ve sözlü sınavlarını yürütecek sınav jürisini kurar.

(5) Öğrencinin birinci derece yakınları komite üyesi olarak atanamaz.

### **Yeterlik Sınav Jürisi**

**MADDE 38-** (1) Yeterlik sınav jürisi, doktora/sanatta yeterlik komitesi tarafından, yeterlik yazılı ve sözlü sınavlarını yapmak ve değerlendirmek amacıyla kurulur.

(2) Yeterlik sınav jürisi en az ikisi diğer yükseköğretim kurumlarından olmak üzere, danışman dâhil beş öğretim üyesinden oluşur ve Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığı aracılığıyla Enstitüye iletilir. Yeterlik sınav jürisinde üniversitenin diğer anabilim dallarından en fazla 1 (bir) öğretim üyesi yer alabilir.

(3) Öğrencinin birinci derece yakınları jüri üyesi olarak atanamaz.

### **Tez İzleme Komitesi (TİK)**

**MADDE 39-** (1) Yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için; danışmanın önerisi, Anabilim/Anasanat Dalı Başkanlığının görüşü ve EYK kararı ile en geç bir ay içinde tez izleme komitesi oluşturulur.

- (2) Tez izleme komitesi 3 (üç) öğretim üyesinden oluşur. Komitede tez danışmanından başka, Enstitü Anabilim/Anasanat Dalı içinden ve üniversite dışından birer üye yer alır. Enstitü Anabilim/Anasanat Dalı içinden belirlenecek komite üyesi, tez çalışmasının gerekli kıldığı durumlarda danışman önerisi, Anabilim/Anasanat Dalı görüşü ve EYK kararıyla diğer Anabilim/Anasanat Dallarından da belirlenebilir.
- (3) İkinci tez danışmanının atanması durumunda ikinci tez danışmanı dilerse üye haklarına sahip olmaksızın komite toplantılarına katılabilir.
- (4) Danışman gerekçeli önerisi, Enstitü Anabilim/Anasanat Dalı Başkanının görüşü ve EYK kararı ile komite üyelerinde değişiklik yapılabilir.
- (5) Öğrencinin birinci derece yakınları komite üyesi olarak atanamaz.

## ONUNCU BÖLÜM

### Mezuniyet Koşulları ve Yayın Şartı

#### Mezuniyet Koşulları ve Tarihi

**MADDE 40-** (1) Öğrencinin lisansüstü programlardan mezun olabilmesi için;

- Tezli yüksek lisans programı için tanımlı olan azami süre içinde ders, yerel kredi, AKTS koşullarını sağlaması, AGNO değerinin en az 2.50/4.00 olması ve tez savunma sınavından başarılı olması,
- Tezsiz yüksek lisans programları için tanımlı olan azami süre içinde ders, yerel kredi, AKTS koşullarını sağlaması, AGNO değerinin en az 2.50/4.00 olması ve dönem projesinden başarılı olması,
- Doktora/sanatta yeterlik programları için tanımlı olan azami süre içinde ders, kredi, AKTS koşullarını sağlaması, AGNO değerinin en az 3.00/4.00 olması ve tez savunma sınavından başarılı olması,
- Mezun olunmak istenilen yarıyılıda tez ve uzmanlık alan dersi kaydını yapmış olması gereklidir.
- Doktora/sanatta yeterlik programları için en az 3 (üç) tez izleme raporunun sunulması ve başarılı bulunması gerekir.

(2) İlgili lisansüstü program için Madde 41’de belirtilen yayın şartının sağlanmış olması gerekir.

(3) Danışman ile jüri üyeleri tarafından imzalanmış ve ciltlenmiş tezin en az 3 (üç) kopyasını tez savunma sınavı tarihinden itibaren 1 (bir) ay içinde Enstitüye teslim etmesi ve tezin şekil yönünden uygun olması gerekir.

(4) Öğrencinin dilekçe ile başvurması ve danışmanın onayı halinde, tez teslim süresi EYK kararı ile en fazla 1 (bir) ay daha uzatılabilir.

(5) Lisansüstü programlarda mezuniyet tarihi;

- Tezli lisansüstü programlarda, tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nihai nüshasının Enstitüye teslim edildiği tarihtir.
- Tezsiz yüksek lisans programlarında EYK toplantı tarihidir.

#### Yayın Şartı

**MADDE 41-** (1) Yüksek lisans mezuniyeti için aşağıdaki yayın şartlarından en az birinin sağlanması ve ilgili bilimsel çalışmanın öğrencinin tez danışmanı ile birlikte tezden üretilmiş olması gerekmektedir.

<b>Mühendislik, Fen Bilimleri ve Matematik Temel Alanı</b>	a) YTÜ dergilerinde yayımlanmış/yayına kabul edilmiş en az bir makale,
<b>Mimarlık, Planlama ve Tasarım Temel Alanı</b>	b) Ulusal/uluslararası hakemli dergilerde yayımlanmış/yayına kabul edilmiş en az bir makale,

<b>Sosyal Beşerî ve İdari Birimler, Eğitim Bilimleri ve Filoloji Temel Alanı</b>	c) Kabul edilmiş patent/faydalı model/endüstriyel tasarım belgesi, ç) Ulusal/uluslararası hakemli etkinliklerde sözlü/poster olarak sunulmuş bildiri.
--	--

(2) Doktora/sanatta yeterlik öğrencilerinin mezun olması için tezden üretilmiş ve danışmanı ile birlikte yapılmış çalışmalarını aşağıdaki koşulların hepsini sağlaması gerekmektedir. Danışmanın onayı olması şartıyla aşağıda a) bendinde yer alan “patent/faydalı model/endüstriyel tasarımı belgesi veya Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde kurulmuş şirket sahibi olmak” koşulları için danışman hariç yapılan çalışmalar da kabul edilebilir. *(Bu fıkra 19.12.2024/10-06 sayılı Senato kararı ile değiştirilmiştir.)*

<b>Mühendislik, Fen Bilimleri ve Matematik Temel Alanı</b>	a) Ulusal/uluslararası hakemli etkinliklerde sözlü sunumu yapılmış ve bildiri kitapçığında basılmış bildiri veya kabul edilmiş patent/faydalı model/endüstriyel tasarımı belgesi veya Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde kurulmuş şirket sahibi olmak, b) SCI, SCI-E, SSCI veya AHCI kapsamındaki (SCOPUS’ta Q1, Q2, Q3 veya Q4 olarak taranan) dergilerde makale yayımlanmış olmak, c) Tamamlanmış veya devam eden ulusal/uluslararası bir AR-GE projesinde bursiyer/araştırmacı/yürütücü olarak görev almış olmak veya proje önerisi sunmuş ve biçimsel olarak ret almamış olmak (yükseköğretim kurumlarının bilimsel araştırma projeleri koordinatörlükleri destekli araştırma projeleri hariç).
<b>Mimarlık, Planlama ve Tasarım Temel Alanı</b>	a) Ulusal/uluslararası hakemli etkinliklerde sözlü sunumu yapılmış ve bildiri kitapçığında basılmış bildiri veya kabul edilmiş patent/faydalı model/endüstriyel tasarımı belgesi veya Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde kurulmuş şirket sahibi olmak, b) SCI, SCI-E, SSCI, AHCI, ESCI veya SCOPUS veri tabanında taranan dergilerde makale yayımlanmış olmak, c) Tamamlanmış veya devam eden ulusal/uluslararası bir AR-GE projesinde bursiyer/araştırmacı/yürütücü olarak görev almış olmak veya proje önerisi sunmuş ve biçimsel olarak ret almamış olmak (yükseköğretim kurumlarının bilimsel araştırma projeleri koordinatörlükleri destekli araştırma projeleri hariç).
<b>Sosyal Beşerî ve İdari Birimler, Eğitim Bilimleri ve Filoloji Temel Alanı</b>	a) Ulusal/uluslararası hakemli etkinliklerde sözlü sunumu yapılmış ve bildiri kitapçığında basılmış bildiri veya kabul edilmiş patent/faydalı model/endüstriyel tasarımı belgesi veya Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde kurulmuş şirket sahibi olmak, b) SCI, SCI-E, SSCI, AHCI, ESCI veya SCOPUS veri tabanında taranan dergilerde makale yayımlanmış olmak.

## ON BİRİNCİ BÖLÜM

### İzin, Kayıt Silme

#### İzin ve Hakların Saklı Tutulması

**MADDE 42-** (1) Öğrenciye, EYK kararı ve Yükseköğretim Kurulunca belirtilen haklı ve geçerli nedenlerle bir defada en çok bir yarıyıl süre ile (askerlik durumunda askerlik süresince) izin verilebilir. İzinli sayılan öğrenci öğrenime devam edemez ve izinli olduğu yarıyılı izleyen sınav dönemindeki yarıyıl sonu sınavlarına giremez.

(2) Mazeretini gerekli belgelerle kanıtlaması durumunda öğrenciye hastalık, doğum ve askerlik nedeniyle EYK kararı ile yarıyıl içinde izin verilebilir. Yarıyıl içinde izin verilmesi durumunda öğrenci, yarıyıl başından başlayarak ilgili yarıyıldaki izinli sayılır ve kayıtlı olduğu dersler silinir.

(3) Öğrencinin, Madde 42- (2) dışındaki mazeretini gerekli belgelerle kanıtlaması durumunda EYK kararı ile yarıyıl başında izin verilebilir. Bu kapsamdaki izin başvuruları sadece akademik takvimde belirtilen ders kayıt tarihlerinde yapılabilir.

(4) İzinli sayılan öğrencinin, izin süresinin bitimi ile kaydı aktif hale getirilir.

(5) İzin süresi bitmeden önce öğrenimine devam etmek isteyen öğrenci, isteğini belirten dilekçe ile Enstitüye başvurabilir. EYK öğrencinin öğrenimine başlama tarihine karar verir.

(6) Bir öğrenciye, öğrenim süresince toplam olarak en çok iki yarıyıl izin verilebilir. Ancak, izne gerekçe olan nedenlerin devam etmesi durumunda, EYK önerisi ve Üniversite Yönetim Kurulunun onayı ile izin iki yarıyıl daha uzatılabilir.

(7) İlgili dönemde izinli sayılmak isteyen öğrenci, mazeretini oluşturan koşulun gerçekleştiği tarihten itibaren 15 (onbeş gün) içinde, belgeleriyle birlikte izinli sayılma talebini belirten bir dilekçeyle Enstitüye iletilmek üzere ilgili Anabilim/Anasanat Dalına başvurur.

### **Kayıt Silme (Başarısız Olma)**

**MADDE 43-** (1) Program için tanımlanan azami süreler sonunda başarısız olan veya programı tamamlayamayan öğrencinin üniversite ile ilişkisi kesilir.

(2) Bilimsel hazırlık programında iki yarıyıl sonunda başarılı olamayan öğrencinin üniversite ile ilişkisi kesilir.

(3) Tezli yüksek lisans programlarında;

a) Lisansüstü öğrenimi süresince Madde 19'da belirtilen kredili, kredisiz ders yükünü dört yarıyıl sonunda en az 2.50/4.00 AGNO ile tamamlayamayan,

b) Tez savunma sınavına girmeyen ya da tez savunma sınavına girme şartlarını yerine getiremeyen,

c) Tezi başarısız bulunarak reddedilen

öğrencilerin üniversite ile ilişkisi kesilir.

(4) Tezsiz yüksek lisans programlarında 3 (üç) yarıyıl sonunda başarısız olan veya programı tamamlamak için gerekli koşulları sağlayamayan öğrencinin ilişkisi kesilir.

(5) Doktora/sanatta yeterlik programlarında;

a) Öğrenimi süresince Madde 19'da belirtilen kredili, kredisiz ders yükünü; yüksek lisans derecesiyle kabul edilenler için 4 (dört) yarıyıl, lisans derecesiyle kabul edilenler için 6 (altı) yarıyıl sonunda en az 3.00/4.00 AGNO ile tamamlayamayan,

b) Yeterlik aşamasında 2 (iki) kez başarısız bulunan,

c) Tez öneri aşamasında 2 (iki) kez başarısız bulunan,

ç) Tez izleme komitesi tarafından üst üste 2 (iki) kez veya aralıklı olarak 3 (üç) kez başarısız bulunan,

d) Tez savunma sınavına girmeyen ya da tez savunma sınavına girme şartlarını yerine getiremeyen,

e) Tezi başarısız bulunarak reddedilen

öğrencilerin üniversite ile ilişkisi kesilir.

(6) Azami süreler içerisinde tez savunmasında başarısız olan veya tez savunmasına girmeyen öğrencinin ilişkisi kesilir.

## ON İKİNCİ BÖLÜM

### Çeşitli ve Son Hükümler

#### **Tezli Lisansüstü Programlarda Tez Çalışmasından Başarısız Olan Öğrencilere Tezsiz Yüksek Lisans Diploması Verilmesi**

**MADDE 44-** (1) Tez çalışması başarısız bulunan tezli yüksek lisans veya lisans derecesi ile doktora programına kabul edilmiş öğrencinin talep etmesi durumunda, aynı isimli tezsiz yüksek lisans programının ders kredi yükü, proje yazımı, öğrenim ücreti ve diğer gereklerini yerine getirmesi şartı ile programın tezsiz yüksek lisans diploması verilebilir.

(2) Tezsiz yüksek lisans ders kredi yükü, proje yazımı ve benzeri gereklerini yerine getirebilmesi için öğrenciye Üniversite Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği Uygulama Usul ve Esaslarının “Tezsiz Yüksek Lisans Programı” ile ilgili maddeleri uygulanır.

(3) Bu durumda yapılan başvurular Anabilim/Anasanat Dalı Kurulunun önerisi ve EYK kararı ile sonuçlandırılır.

#### **Diğer Hükümler**

**MADDE 45-** (1) Tezsiz yüksek lisans programları hariç, aynı anda birden fazla lisansüstü programa kayıt yaptırılamaz ve devam edilemez.

(2) Diğer kurum ya da kuruluşlarla yapılan ikili anlaşmalarla lisansüstü çalışmalar/ortak programlar yürütülebilir. Bu programlarda ikili anlaşma hususları dikkate alınarak ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

(3) İkinci öğretim kapsamında yürütülen tezli/tezsiz yüksek lisans programlarında alınacak katkı payı EYK'nin önerisi ve Üniversite Yönetim Kurulunun kararı ile belirlenir.

(4) Diploma eki olarak AKTS geçerlidir.

#### **Esaslarda Hüküm Bulunmayan Haller**

**MADDE 46-** (1) Bu usul ve esaslarda hüküm bulunmayan hallerde ilgili mevzuat ve EYK kararları uygulanır.

#### **Geçiş hükümleri**

**GEÇİCİ MADDE 1 –** (1) 06/02/2013 tarihinden önce tezsiz yüksek lisans programlarına kayıtlı olan veya mezun olan öğrenciler doktora programlarına başvurabilir.

(2) 2016-2017 Bahar yarıyılı öncesinde kayıt yaptırmış öğrenciler Seminer, Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik dersi hususlarında kaydoldukları dönemdeki senato esaslarına tabidirler. Ancak, Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik ve Seminer derslerini almış olan ilgili dönem doktora öğrencileri ders yükü konusunda yürürlükteki senato esaslarına da tabi olabilirler.

(3) Öğrenciler, mezuniyet yayın şartı hususlarında kaydoldukları dönemdeki senato esaslarına tabiidir.

(4) MADDE 9- (1) deki değişiklikler 2025-2026 Güz Döneminden itibaren uygulanmaya başlanır. *(Bu fıkra 19.12.2024/10-06 sayılı Senato kararı ile eklenmiştir.)*

#### **Yürürlükten kaldırılan esaslar**

**MADDE 47-** (1) 28.06.2018 tarih ve 2018/04-44 sayılı YTÜ Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği Senato Esasları yürürlükten kaldırılmıştır.

#### **Yürürlük**

**MADDE 48-** (1) Bu Senato Esasları kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

#### **Yürütme**

**MADDE 49-** (1) Bu Senato Esasları Yıldız Teknik Üniversitesi Rektörü tarafından yürütülür.